

למען דעת

סערות השעה באספקלריא המאירה
במשנת מז"ר רבן ומאורן של עמלי התורה
רבינו הגדול ראש הישיבה ד"ר באר יעקב"
מזן רבי משה שמואל שפירא זצוק"ל

• מפיו ומפי כתביו •

אדר ה'תשע"ה

נאסף ונלקט בעזר השי"ת
מאתי זעירא דמן חבריא
ח. א. לפידות

יצא לאור ע"י חבר תלמידי רבינו ראה"י זיע"א
לרגל הכינוס הקדוש "אז נדברו"
אור לב"ה אדר תשע"ה בעיה"ק ירושלים תובב"א

©

יו"ל ע"י מכון זכרון בספר - מודיעין עילית
להערות והארות: z403016@gmail.com

הצוואה הציבורית האחרונה של רבינו זלה"ה

מכתב פרישה ממועצת גדולי התורה

והתנערות מכל אחריות ושייכות להנעשה במפלגת "דגל התורה"

בס"ד, באר יעקב, י"ב מנ"א ה'תשס"ב

למעלת מזכיר מועצה"ת, הרב הגאון מוה"ר ... שלימ"א, והרב הנעלה מוה"ר ... שלימ"א,
ישאו ברכה מאת ד',

מאחר והנעשה בזמן האחרון ע"י נציגי תנועת דגל התורה בענין החוק הנוגע
לדחיית גיוס בני ישיבות הוא בניגוד לדעת רוב ראשי הישיבות שלימ"א,
וזצוק"ל, ובראותי כי ע"י השתתפותי במועצה"ת אין באפשרותי להשפיע בענין
זה שנשמת עם ישראל תלוי בו, ולפתח חמאת רובין, ואיני יכול לקחת
אחריות על הנעשה בזה ע"י הנציגים.

**ע"כ הנני להודיע כי הריני מסלק ידי מכל אחריות
ושייכות לתנועת דגל התורה.**

הכותב בצפי' לרחמי שמים ולהרמת קרן התורה, ביקר
מ.ש. שפירא

מכתב ניהומים מרבינו מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א

בס"ד אייר תשס"ו

הנני מזכיר להביע את השתתפותי - בדרך זו - באבלם הכבד של המשפחה הגדולה,
לאלפי התלמידים גדולי תורה ויר"ש, ולכל המון בין ישראל בהלקח אחד המיוחד משיירי
אנשי כנסת הגדולה, עטרת תפארת ישראל, הגאון רמ"ש שפירא זללה"ה.
זכותו תגן על עם ד' להוושע תשועת עולמים, והרופא לשבורי לב ירפא עצבון לב
הרבנית הצ' תחי', לבניו וצאצאיו הרה"ג שיחיו, ולא יוסיפו לדאבה עוד.
יוסף שלו' אלישיב

[כתבתי לדורות - איג' תיב]

בפתח השער

בס"ד, יום ה' לסדר ויקהל משה את כל עדת בני ישראל פקודי תשע"ה לפ"ק

מה נכבד היום עת התאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל בכינוס האדיר "אז נדברו", בראשות הו"כ רבינו הגדול הגאון החסיד מרן ראש הישיבה הגר"ש אויערבאך שליט"א, במטרה לחדש ימינו כקדם, להשמיע קול ה' ברמה, ולהתחזק בתורתו ובעבודתו ית' בקדושתו ובטהרת השקפתה בדרך המסורה לנו מפי רבותינו מדור לדור. ובמיוחד בשעה קשה כזו, עת צרה היא ליעקב, אשר משנאיך נשאו ראש, וכעצת פרעה הרשע זוממים גורמים שונים ומשונים בכל מיני תחבולות וב"הבה נתחכמה לו" להחדיר רוחות זרות ולחבל בכרם בית ישראל, ולצערינו ישנם כמה מבין יראי ה' אשר במקום להתאחד במלחמה נטושה נגד עוקרי התורה ומזימותיהם הגלויות, תחת זאת מתרפים הם ומרפים אחרים מלעמוד בפרץ ומלהשיב מלחמה, ובוודאי אשר אין לך חיזוק וקידוש השם גדול מלהתאחד כל יראי ה' כאיש אחד בלב אחד, ואיש את רעהו יאמר חזק.

"ויקהל משה וגו'", מאן אתר כניש לון, אלא בנין דהוו אינון ערב רב בנייהו, אצטריך משה לאכנשא לון וליחדא לון מביניהו" [פירוש: "ויקהל משה וגו'", איזה מקום הוא שהקהילים, אלא משום שהיו אותם הערב רב ביניהם, לכן נצרך משה להקהילם ולהפרישם מהם"].

(וזהו הק' ריש פרשת ויקהל)

מדברי הזוה"ק למדים אנו יסוד גדול ונפלא, כי הדרך לאחדות והקהלת בני ישראל להיותם ראויים לבנין המשכן ולהשראת השכינה בתוכם, הוא דווקא באמצעות התכנסותם והתבדלותם מהשפעת הרוחות הזרות ומפציההם, באופן שאין לך אחדות ושלוש גדול מזה.

כיוצא בזה מצינו בדברי הרמב"ן על הפסוק (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל וגו'", והן ידועים דברי המכילתא המובאים בדברי רש"י שם וז"ל: "ויחן שם ישראל - כאיש אחד בלב אחד אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלוקת", עכ"ל. והיינו שהמפתח לקבלת התורה הוא האחדות הגמורה של כלל ישראל כאיש אחד בלב אחד. אולם הרמב"ן הוסיף בזה כהאי לישנא: "ויחן שם ישראל נגד ההר, ויתכן שהבדילו מתוכם כל האספסוף אשר בקרבם, וחנו בני ישראל לבדם לפני ההר, וערב רב אחריהם, כי לישראל יתן התורה, כמו שאמר: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", וזה טעם "ויחן שם ישראל", עכ"ל. - הרי לנו בדברי הרמב"ן דבר נפלא, שהמפתח לאחדות הוא דווקא ע"י התבדלותם מהאספסוף ומהערב רב, ורק אז יש כאן מצב של "ויחן שם ישראל" - כאיש אחד בלב אחד להיות ראויים לקבלת התורה, אך כל שמתערב עמם סיג ופסולת של השפעות זרות, כבר אין כאן את ההתאחדות וההתקהלות הנדרשת ונצרכת לקבלת התורה.

כזעירא דמן חבריא וכאחד מני אלפי תלמידי רבינו עטרת תפארת ישראל ראש הישיבה דבאר יעקב זצוק"ל, אעיד נאמנה כי מאז החלו גורמים שונים לבוא במו"מ בענין

חוק גיוס בני הישיבות, ולפרוץ פרץ בחומת ההבדלה בין קודש לחול ובין היהדות החרדית לבין התרבות הרחובית הקלוקלת, מני אז לא ידע רבינו מנוח בנפשו, ובעיניו הצופיות למרחוק הטיב לדאבוננו לראות ולחזות את החורבן והסכנה הנוראה אשר סופה מי ישורנה. [וכפי שהדברים בוקעים ועולים ממכתביו הרבים אשר חלק מהם מרוכזים ומופיעים בקונטרס זה היוצא לאור לכבוד הכינוס הגדול]. ועם היותו מלך האצילות בנועם תורתו, יצא רבינו מגדרו במלחמה גלויה ובלתי מתפשרת כנגד אותם הנושאים ונותנים ומתפשרים בדברים שהם בנשמת האומה.

* * *

וכבר נהג רבינו לחזור ולשנן בשם החפץ חיים זיע"א, כי בעקבתא דמשיחא יתגברו הנסיונות ויבוא מצב שכבר לא יהיה במה להיתפס ולהיאחז מול נסיונות הזמן, וכי לא יועיל מסגרת כ"אגודת ישראל" להיתפס בו, ולא שום מסגרת אחרת, ולא ישאר אלא הסטנדר עם דף גמרא להיתפס ולהיאחז בו ולהשאר שלם עם אלקיו מול נסיונות הזמן.

והוסיף רבינו זלה"ה כי במצב כזה, מול נסיונות הזמן וההשפעות החיצוניות, אין דרך לחסן את עצמינו וצאצאינו כי אם ע"י ההתבדלות וביצור חומות בתינו ובתי מדרשינו פנימה. וכפי שאנו למדים מתוך דברי מוסרו ותוכחתו של יהושע לכלל ישראל, שאמר (יהושע פרק כד): "ועתה יראו את ה' ועבדו אותו בתמים ובאמת, והסירו את אלהים אשר עבדו אבותיכם בעבר הנהר ובמצרים, ועבדו את ה'. ואם רע בעיניכם לעבוד את ה' בחרו לכם היום את מי תעבדון, אם את אלהים אשר עבדו אבותיכם אשר בעבר הנהר, ואם את אלהי האמרי אשר אתם יושבים בארצם, ואנכי וביתי נעבד את ה'". ונשאלת השאלה, וכי מהיכן שאב יהושע את בטחונו להכריז בבטחה ולומר קבל עם ועדה כי למרות שכל כלל ישראל ח"ו יעבדו עבודה זרה, מכל מקום "ואנכי וביתי נעבד את ה'" - בשלמא "אנכי" ניחא, דשפיר יש לומר שיהושע הכיר את עצמו, אמד את כוחות נפשו, וידע שיש בכוחו לעמוד בנסיון ולא להגרר ולהסחף אחר אורת הרחוב העובדים עבודה זרה, וכשם שלא נגרר בשעתו אחר עצת המרגלים. - אך איזה ערובה היתה לו שאנשי ביתו גם כן יעבדו את ה', למרות שכל הרחוב יהיה משוקץ בגילולי אלילים ובעבודה זרה, הלא כלל נקוט בידינו כי "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ריעיו וחבריו ונוהג כמנהג אנשי מדינתו", וכלשון הרמב"ם בהלכות דעות (פרק ו' הלכה א'), ואם כן מניין לו ליהושע כי בניו יעמדו איתן באמונתם מול נסיונות הזמן ויעבדו את ה' כמותו, עד שאמר "ואנכי וביתי נעבד את ה'", אתמהא!

ברם, התשובה טמונה בעצם דברי יהושע שאמר "ואנכי וביתי וגו'" - יהושע נטע תחושה בלב בניו ובני ביתו, כי פה זה "בית יהושע", בית של מוסר התורה שקיבל התורה מפי משה רבינו עליו השלום, בית מבוצר שחומותיה חומות של תורה וקדושה, המגינות על בני הבית מכל השפעה זרה מרחובה של עיר, ומפרידות וחוצצות מפני כל זיקה ושייכות עם החוץ... - מכאן ינק יהושע את תחושת בטחונו בבני ביתו, עד שהיה לבו סמוך ובטוח, שגם אם כלל ישראל יעבדו אלהים אחרים, מכל מקום לא יושפעו מכך בני ביתו, וכמו שאמר: "ואנכי וביתי נעבד את ה'"... הוי אומר: כי הערובה היחידה שבנינו יעמדו איתנים כצור חלמיש מול ההשפעות ההרסניות של הרחוב הקלוקל, הלא הוא אך

ורק על ידי ביצור חומות בתינו פנימה, ליטע בבנינו גאווה דקדושה שהם שייכים לבית של תורה וקדושה, באופן שיידעו שאין להם כל זיקה ושייכות עם החוץ.

בדברים אלו יצא מרן ראש הישיבה זללה"ה חוצץ כנגד מגמות חדשות שהתפשטו לאחרונה, ואשר מתיימרות לפתור בעיות של נוער בעייתי, באמצעות פתיחת אפשרויות חדשות ופריצת גבולות אשר גבלו ראשונים, מתוך תקווה לסייע בעדם "להשתלב" עם החברה הכללית בחוץ. - אך דעת מרן זללה"ה - דעת תורה צרופה - כפי שהביע נחרצות כמה פעמים שגם לו צדקו טענותיהם שלאותם נחשלים יש בזה מעליותא, מכל מקום יש בזה פירצה נוראה לכלל הציבור, והפתיחות לרחוב עלולה ח"ו להרחיב את מעגל הנחשלים, ולחשפם לתחלואי הרחוב המורעל, ולדעותיה הכוזבות. כי רק ביצור חומות בתינו ובתי מדרשנו פנימה, תוך כדי עמידה איתנה על מה שקיבלנו מרבתינו מאורי האומה זי"ע, זהו הערובה היחידה לחינוך בנינו על אדני התורה והיראה הטהורה...

והן קנאת סופרים תרבה חכמה, וכאשר ראיתי היום את גליונות הקובץ הנפלא "זכרון בספר" שנערך לקראת הכינוס הקדוש מאגרותיו ומאמריו של מרן הגרמ"ל ליפקוביץ זצוק"ל ממה שכתב בדם לבו הטהור בענייני השעה, אמרתי אעשה גם אני לזכרו הטהור של רבינו הגדול מרן הגרמ"ש שפירא זצוק"ל אשר נתן לבו ונפשו ותמצית דמו במערכה כבידה זו בצוותא חדא עם רבן של ישראל מרן הגרי"ש זלה"ה יחד עם שאר גדולי ישראל כמרן הגרמ"ל זצוק"ל ויבדלחט"א מרן ראה"י הגאון החסיד הגר"ש אויערבאך שליט"א, והגיעו הדברים עד כדי פרישתו המהדהדת ממועצגה"ת של דגל התורה ומכל שייכות למפלגה זו [זאת לאחר למעלה מארבעים שנות חברותו במועצגה"ת], כאשר כחכם עדיף מנביא ראה את הנולד, וכפי שכולנו נוכחים לראות בשנים האחרונות כיצד מפלגה זו נטשה את דרכה, ותחת לעמוד בראש החזית במערכה כנגד עוקרי התורה, היא בוחרת לקדש מלחמה כנגד היראים הנאמנים לה' ולתורתו, ובד בבד להתפשר ולשאת ולתת בדברים הנוגעים לעיקרי הדת והיהדות. - ויועיל קונטרס קטן זה לפקוח עיניים עיוורות ולמנוע את מסך הטשטוש אשר יש מהקרובים ומהרחוקים המנסים בכל טצדקי לשכתב את העובדות באשר לדעת מרנן ורבנן זצוק"ל.

אך ב"ה אשר לא אלמן ישראל אשר הותיר לנו שריד משיירי כנסת הגדולה, רבינו ראש הישיבה בעל ה"דרכי שמואל" שליט"א העומד כעמוד אש לפני המחנה, כאשר לפנינו מחזה מרנין לב של אלפים ורבבות הממשיכים בנאמנות בגאון ובעוז בדרך התורה ע"פ מה שהנחילוננו רבותינו מעתיקי השמועה ומוסרי התורה ללא כחל וסרק*. וכפי שהדבר בא לידי ביטוי בכינוס אדיר זה, אשר נקבצו באו לו אלפי בני תורה יראי ה' וחושבי שמו, ויקשב ה' וישמע.

תודתינו נתונה בזה לחברי "הוועד להוצאת כתבי ראש הישיבה זלה"ה" על עזרתם העצומה בכל העניינים בהכנת קונטרס זה ובהוצאתו לאור עולם, תהא משכורתם שלימה מן השמים.

והנני תפלה אשר זכות רבינו הגדול זלה"ה ושלשלת מעתיקי השמועה ומוסרי התורה
מדור לדור יעמוד לנו ולכל בית ישראל להוושע בה' תשועת עולמים, בביאת משיח צדקנו
בב"א.

הכו"ח, זעירא דמן חבריא
ח.א. לפידות

* וכמה גדולים עיני חכמים, אשר כותב השורות היה עד ראיה לפני למעלה מחמש-עשרה שנה בתקופת
וועדת טל הידועה לשמצה, אשר כחכם עדיף מנביא ראה וחזה רבינו זלה"ה בצער ובכאב את הכרוסום
המתמיד ביסודות השקפת התורה כפי שהתוו לנו רבותינו, וכאשר הגיע אל מעון קדשו שבבאר-יעקב האי
ספרא רבא הרה"ג ר' נתן זאב גרוסמן שליט"א, וקיבלו רבינו זלה"ה במאור פניו האציליות, כשהוא אומר לו
בחביבות בזה הלשון: **"אתה הוא ר' נתן זאב גרוסמן? המאמרים שאתה כותב הם מאמרים נפלאים, רק חבל**
שמאמריך מופיעים ב"יתד שאינו נאמן", הגיע הזמן שבני התורה יקימו עתון משלהם, שם יופיעו מאמריך
הנפלאים", עכ"ל. [ומרן הגרי"ש אלישיב זלה"ה היה משתמש בזה בגודל פקחותו כשוט וכאיום נגד אלו
שניסו כל העת לצנזר מאמרים, והיה אומר כי ר' משה שמואל הלא כבר מדבר על עיתון חדש, וצריך
להתחשב בזה...] רבינו צפה בעיניו הצופיות למרחוק את העתיד להיוולד, וכפי שכולנו ראינו עת נפל רבן של
ישראל מרן הגרי"ש למשכב כאשר העתון הנ"ל פשט צורה ולבש צורה אחרת, ואכמ"ל. גם שאל אותו
בהזדמנות אחרת בענוותנותו: **"מדוע באת אלי, הלא אם הנך גר בירושלים יש לך את הגאון ר' שמואל**
אויערבאך אשר ניתן לומר עליו שלא פסק פומי מגירסא כל ימיו", עכ"ל.

אנו נמצאים בגלות, גלות במדינת ישראל הלאומית. ופירוש הלאומיות היא. שחסר לעם ישראל ארץ ושפה. ואם יש לו ארץ ושפה, אז כבר הוא כמו כולם - כאמריקנים, האנגלים, סין. ורק זה מה שחסר לעם ישראל, ואז יהיו ככל המדינות. וכמובן שיותר טוב מכולם כי שרות הבטחון שלנו הוא הכי טוב, וא"כ "כוחי ועוצם ידי" יהיה הגדול ביותר, ומדינת ישראל תהיה ראשונה במלכות. וההשקפה הזו של לאומיות זו כפירה ואפיקורסות!!!, אנחנו יודעים שלנו יש הקב"ה, יש לנו תורה, וכל עם ישראל תלוי רק בקיום התורה, ולא בשום דבר אחר! לא יעזרו לא מדינות ולא שפות, רק הקב"ה והתורה זה עם ישראל. וכל המושג לאומיות זהו היפך התורה, כפירה ואפיקורסות ממש!

וחובתנו לדעת עם מי יש לנו עסק. וכמאמר הרמב"ם לבנו רבנו אברהם, "ובזו בלבבכם הגולמים", שתהא ידיעת הלב ברורה בערך האמת של האדם שעומד ממולו, שאנשים עוורים וחולים הם, לבזו להם. גם שומה עלינו לדעת מה מעשיהם. בשנים אלו יש כמליון ילדים שמתחנכים בבתי הספר, שלא מלמדים להם שמע ישראל ויחוד ד'!!! כל החינוך שמה הוא בהסתה והדחה נגד התורה, והכל מכוון לעקירת הדת. וגם כלי הטומאה שלהם מלאים בהסתה נגד הדת ובשנאה ולעג לתורה, ובה מתחנכים הילדים שלהם שלא יודעים יחוד ד'.

וצריך לדעת כי הציונות החריבה והרסה בכלל ישראל יותר מההשכלה ומשבטאי צבי, וכל הצרות והחורבנות באו מהציונות הלאומית. ואנו נמצאים בגלות במדינה ציונית לאומית זו. ומה נורא ואיום שישנם גם בני ישיבות שלא יודעים את ההשקפה של התורה. וזהו יסוד שחובה לדעת שהלאומיות היא כפירה ואפיקורסות, וכל מטרת דעה זו של הלאומיות היא עקירת הדת. ועקירת הדת והחורבן הנורא שנעשה מכוח דעה זו, נעשה הן ע"י גדולי שונאי הדת שבשמאל והן ע"י המחנה הלאומי, אלו להכעיס ואלו לתאבון. ועד כדי כך מגיעים הדברים שכשבא ראש הממשלה הראשון מהמחנה הלאומי לארה"ב והזכיר שם שמים כשהוא חבוש בכיפה, היו שאמרו שם שזהו מעמד קידוש ה', ובחוגים ידועים שם אמרו שזהו "אתחלתא דגאולתא". וצריך לדעת שאלו עינים חשיכות שמדברות כן, ככתוב בקהלת (א, ו) ומתוק האור וטוב לעינים לראות, וכ' בתרגום ובסיס נהורא דאורייתא וטבו לאנהורא עינין חשיכין וכו'. המבואר בתרגום שמתוק האור זהו אורה של תורה, שהוא מאיר לעינים החשוכות, ובלי אורה של תורה העינים חשוכות. וצריך להבין וכי העינים חשוכות, הלא רואים דרכן?! כן! העינים חשוכות! ורק ע"י תורה שמאירה את העינים אפשר לראות. אך בלי תורה לא רק שהעינים חשוכות, יש אשר גדולה הרעה שהגיעה אליהן, ולא זו בלבד שעוורים הם ואינם רואים אור, אף עיניהם נעשות חולות ויראו אור כחושך וחושך כאור.

עלינו לדעת ברור כי הישועה לא תצא מן הכנסת ולא משם תבוא, לא שם חזית הקרב שלנו ולא שם מקום המלחמה. הישועה תבוא אך מבתי המדרש החרדים והישיבות, ומכל בית יהודי המחנך ילדיו לתורה ויראת שמים טהורה. הכלל ישראל לאחר מתן תורה אין חיותו וקיומו בדרך טבעית, הוא חי ומתקיים אך ורק מברכתה של תורה וקיומה. אין אנו מקווים על ממשלה זו לבוא ממנה הישועה, ולא ממשלות אחרות. ואין לנו אלא להשען על אבינו שבשמים ע"י שנזכור תורת משה עבדו.

[מדברי רבינו זללה"ה בכנסיה הגדולה תש"מ, ראה קובץ זה עמ' י']

מתוך משא רבינו בכנס תלמידי ובוגרי הישיבה - חנוכה תשס"א:

על קיום התורה נילחם במסירות נפש, במלחמה כזו אין מקום לחשבונות

**אנו מורגלים בגזירות מאות שנים, אך ברגע שיפריעו לנו ללמוד תורה
נלך ונחפש מדינה שתאפשר לנו ללמוד בשקט**

הן מתפילת "על הניסים" אנו למדים שבמלחמה עם יוון היו יראי ה' חלשים ומעטים, ואילו היוונים היו חזקים ורבים. ויש להבין, מדוע יצאו המכבים יראי ד' למלחמה למרות שהיה ברור מראש שאין להם סיכוי לנצח, ומה תועלת יש במלחמה שכזו, ואדרבה, לכאורה היה אסור להם לצאת למלחמה שעל פי דרכי הטבע וודאי יפסידו בה. כמו כן יש להבין מדוע החליטו לצאת במלחמה דווקא בזמן מסוים זה, הרי היוונים כבר שלטו ועשו גזירות במשך מאות שנים, ובכל אותה תקופה ארוכה לא יצאו יראי ד' למלחמה, ורק כאשר אחד המתיוונים נכנס לבית המקדש והקריב על גבי המזבח חזיר, רק אז החליטו יראי ד' שבמצב זה א"א להמשיך ומיד יצאו למלחמה. ויש להבין מה היה במעשה המתיוון יותר מכל גזירותיהם עד כה?

אלא, מבואר פה יסוד גדול, כל זמן שיראי ד' יכלו להיות בתוך ד' אמותיהם ולהגות בתורה, לא יצאו למלחמה על אף שהיו מאות שנים של גזירות. אך ברגע שהמתיוון נכנס לבית המקדש לתוך ד' אמות של יראי ד' ומפריע להם בעבודת ד', מצב כזה לא יכול להימשך אפילו רגע אחד, והברירה היחידה שהיתה להפסיק מצב זה - היתה להילחם ביוונים. ולכן מיד יצאו יראי ד' להלחם, ובמלחמה כזו אין עושים חשבונות, וגם אם אין סיכוי לנצח, חובתנו לעשות מה שביכולתנו, ולמסור בזה את הנפש לקיום התורה.

ובאמת כשהקב"ה ראה מסירות נפש כזו לקיום התורה, אזי בסייעתא דשמיא אפילו חלשים ומעטים גוברים על גיבורים ורבים. יש לכך משמעות מעשית גם בתקופתנו. עם ישראל מורגל בגלות מאות שנים של גזירות, והוא סובל את הגזירות בכאב, אך כל זאת רק עוד לא מנסים לפגוע בתוכנו פנימה, כל זמן שלא מנסים להפריע לנו בעסק תורתנו בטהרתו, אך אם ח"ו ינסו לבטלנו מלימוד התורה, לא ניתן למצב זה להמשיך אפילו רגע אחד ונמסור את הנפש על כך שנוכל להמשיך ולהגות בתורה ללא הפרעה. והקב"ה יהיה בעזרנו.

לימוד התורה אינו ככל גזירות אחרות, על פגיעה בלימוד התורה נצא למלחמה, אך מלחמתנו אינה בכח הזרוע, אלא בכך שנחפש לנו מקום שבו נוכל ללמוד בשלווה. השליטים החופשים צריכים לדעת, שאנו סובלים גזירותיהם שנים רבות כמו בגלות, אך ברגע בו ינסו לפגוע בבתי המדרש נקום ונרד מארה"ק. ואכן לכל אורך שנות גלותנו שמר הקב"ה שנוכל לעסוק בתורה. ואם

נאלצנו לצאת לגלות, עת אויבינו ניסו למנוע מאיתנו עיסוק התורה, מיד המציא לנו הקב"ה מקום אחר בו ניתן היה לשבת ולעסוק בתורה. ואם בארץ הקודש נגיע למצב שינסו בפועל למנוע אותנו מהעסק התמידי בתורה, נגלה למקום אחר, נחפש לנו מקום, נחפש לנו מדינה שלא מפריעה ללימוד התורה. ויידעו הקמים עלינו, כי עסק התורה הוא חיינו, וסוד קיומנו, ועל חיינו עצמם נילחם בכל כוחנו.

והנה דווקא בתקופה קשה כזו, כאשר עם ישראל שרוי בצרה, הוא הזמן להתמסר ללימוד התורה ולחזק את הישיבות הקדושות. וכפי שאנו ראים כאשר משה עלה לשמים לקבל את התורה הלך יהושע עמו כתלמיד המלווה את הרב, וכשהגיעו אל ההר, משה עלה ויהושע נטה שם את אוהלו ונתעכב שם כל ארבעים יום לבואו. וצריך להבין, מדוע נשאר שם יהושע כל ארבעים הימים, הלא אדרבא, דווקא בזמן שמשה עלה לשמים, היה לכאורה צורך חיוני שיהושע יפעל ויסייע לכלל ישראל בתוך המחנה.

אלא הביאור הוא, שיהושע היה אז תלמיד המקבל תורה אצל משה רבינו, ובזמן הזה אין שום דבר שמוציאו מתוך "האוהל" - "ויהושע נער לא ימיש מתוך האוהל", אפילו לא הצורך הגדול ביותר של כלל ישראל. ודווקא כשמשה לא נמצא בתוך כלל ישראל, ויש מצב קשה ומדאיג, דווקא אז אסור לצאת ואפילו לרגע אחד מתוך האהל. יציאה בזמן כזה מסוכנת יותר מתמיד.

תלמידי ישיבה צריכים להיות בד' אמות של הלכה בכל מצב. דווקא במצב קשה זה ובעת צרה חייבים להתחזק בעסק התורה יומם ולילה, ובזכות זה נתגבר על כל הקשיים והצרות. אשריכם בני התורה שזכיתם להיות בד' אמות של בית המדרש להגן על כלל ישראל.

צאי לך בעקבי הרועים

**משא המרכזי מטעם מועצה"ת שונא רבינו ראש הישיבה זללה"ה
במעמד רבבות אלפי בני ישראל ב'כנסיה הגדולה' השישית [שנת תש"מ]
[מתוך "ניחוחה של תורה" (לקט מאמרים) ונדפס בשעתו ב"המודיע"]**

[א]

מיום מתן תורה אין כל חידוש וחדש, ואין מפרתנו אלא לחדש הישנות כקדם

מרנן ורבנן, שליחי עם ישראל, צבור חשוב מאד, בחרדת קודש עליתי לעמוד על במה זו, אשר בדור אחד קודם עמדו כאן גדולי וקדושי ישראל, הלא הם הקדושים, החפץ חיים והרבי הזקן מגור זכר צדיקים לברכה, ושאר גדולים וגאונים, מתבייש אני לעמוד כאן ולשאת דברים, במעמד בו עומדים גדולי ישראל וצבור גדול וחשוב. אבל קיימתי דברי רבי יוסי שאמר יודע אני שאיני כהן, אבל אם חברי אומרים לי עלה לדוכן, אני עולה.

חשבתי איזה דבר חידוש אפשר לומר במעמד זה, והלכתי לחפש ולראות מה אמרו רבותינו הגדולים בכנסיות הגדולות הראשונות, עיינתי באמריהם, והנה מצאתי שם דברי תורה לבביים חמים ומאירים, אשר נילושים הם בפשט רש"י מאיר ומתוק, בדבר מוסר נלבב מרבינו יונה, עם השקפה ברורה מרמב"ן, ושכל אלקי בריא מרמב"ם, זאת מצאתי, אבל 'חידושים' בכל אלה לא מצאתי.

ולמדנו מכאן יסוד ועיקר גדול וחידוש רב מאד, שבתורה החידוש הגדול הוא שאין חידושים! משה קיבל תורה מסיני והכל בה, ניתנה תורה מפי הגבורה וכבר הכל נמצא כלול ומונח בתוכה, ומיום מתן תורה שוב אין כל חידוש וחדש.

מתפללים אנו, חדש ימינו כקדם. מבקשים אנו על החדש, שיחדש ה' ימינו, אבל על איזה חדש מוסבת הבקשה? הוי אומר 'כקדם', שיהיה החדש כקדם, כהישן, כי דברים חדשים אין, הכל כבר היה לנו, כהנים בעבודתם לויים בדוכנם וישראל במעמדם, בעבודת בית ה', השכינה היתה שרויה בו, והיו שואבים ממנו רוח הקודש, ועתה שאין לנו שויר רק התורה הזאת, הלא אחת היא עבודתנו בתורה, לחדש הישנות.

ובדברי גדולי רבותינו המייסדים כתוב על המטרה הראשית ביסוד 'אגודת ישראל', והיא: "להחיות רוח עמנו הנאמנים לה' ולתורתו". בבני ישראל הנאמנים לה' ולתורתו המדובר, אלא שנצרך להחיות רוחם, להכניס חיות, והמטרה היא להחיות, והחייאה זו ב"ישנות" היא, להחיות את הישן, לא בחידושים, חדש ימינו כקדם.

ומאז קבלת התורה ועד עולם, שוב אין חידושים, ואפילו אם בא נביא ואמר: "עם ישראל שמעו, היום בא משיח", חידוש גדול אשר כזה היה מביא הנביא, מה היה מתרחש אז אצל הכלל ישראל, שום חידוש לא, אותה קריאת שמע ואותו מנחה ומעריב, אותם צדקה וחסד, ואותו דף יומי, אבל אף לא חידוש אחד, כי הלא זו היא עבודתנו - הישנות.

ולא זו אלא אף זו, שגם כאשר זכינו והנה כבר בא משיח עצמו, ואומות העולם ומי שאינו ראוי יבואו במערות צורים ונקיקי הסלעים מפחד אלוקים והדר גאונו על פני תבל, כבר צמחה ישועת כלל ישראל קמה וגם ניצבה, שוב אין צרות, גאולים אנו. הלא חידושים נוראים הם, אבל לא היא, עם כל זאת, חידושים אין. הלא כה דברי התרגום, על הפסוק בשיר השירים (פרק ח, א): "מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי", כתוב שם בתרגום: "ובהיה זמנא אתגלי מלכא משיחא לכנשתא דישראל וימרון ליה בני ישראל אתא תהא עמנא לאח ונסק לירושלם, ונהי ינקין עמך טעמי אורייתא, היכמא דיניק ינקא במדיא דאמיה". הנה מבואר באר היטב בתרגום מה יעשו בני ישראל כאשר יתגלה להם מלך המשיח. מה יהיה כאשר זכינו בביאת משיח צדקנו, היאך ובמה נקבל פניו, כתוב בתרגום שיאמר לו ישראל: "בא ותהא עמנו לאח", ומה היא אחווה זו, בוא ונעלה לירושלים, "ונהי ינקין עמך" - טעמי אורייתא, כתינוק היונק ובולע חלב אמו המתוק לחכו בצמאון נורא, כך יהיה הצמאון, וכה תהא התשוקה לינוק עם מלך המשיח טעמי אורייתא, רעב וצמא לשמוע את דברי ה', בוא ואמור לנו שיעור בטעמי תורה, בוא וגלה לנו סוד טעמיה ומסתר צפונותיה, טעמי אורייתא. זאת תהיה המילה הראשונה בקבלת פני מלך המשיח, "גלה לנו טעמי תורה".

"חידושי תורה" לגלות הישנות הטמונות וספונת ברזי התורה - 'כן', אבל "חידושים" - אין.

"תורה צוה לנו משה", הכל בה, וחדש אין.

[ב]

לא מן הכנסת והממשלה תצמח לנו הישועה, ואין לנו אלא שיור התורה הזאת
הזכרנו למעלה את הכתוב בדברי רבותינו הגדולים על המטרה הראשית ביסוד אגודת ישראל. אשר היא "להחיות רוח עמנו הנאמנים לה' ולתורתו". הבה נראה כיצד ללכת בצעדיהם. היאך לבצע מטרתם ביסוד "אגודת ישראל".

הנה כתוב שם, שדבר זה, להחיות רוח עמנו הנאמנים לה' ולתורתו ייעשה על ידי שני דברים. הראשון, הוא כמובן הרבצת תורה אצל הכלל ישראל, להקים ולבנות תלמודי תורה, חדרים וישיבות, להרבות תורה בישראל, זו ראשונה. והשנית לבטל ייצוג בני ישראל החרדים לדבר ה' על ידי חפשים, לא תהא כזאת בישראל, ולא יהיו החפשים הם המייצגים את החרדים והמדברים

בשמים בשום מקום ובשום פנים, רק החרדים לדבר ה' הם אשר יהיו מייצגי החרדים, בזאת להחיות רוח עמנו, הנאמנים לה' ולתורתו.

ונפנה תחילה אל הדבר השני, אל הסור מרע, לזרוק מעלינו ייצוג החרדים על ידי חפשים, וברוך ה' אשר כיום כבר יודע זאת כל אחד כי אי אפשר שיהא החפשי יכול לייצג את החרדי. גם אם לעתים צריכים אנו לנהל אתם פוליטיקה, ברם צריך לדעת כיצד מסתכלת תורה על החפשי, מה אומרת היא עליו, כדי לדעת היאך לנהל אתו את המשא ומתן.

הנה כתיב בקהלת (פרק יא, ז): "ומתוך האור לעינים לראות את השמש", ובתרגום שם: "ובסים נהורא דאורייתא, וטב לאנהרא עיינין חשיכין למחזי יקר אפי שכינתא דעתיד לאנהרא אפי צדיקא, מן זיו שכינתא ולמחזי שופיהון כשמשא". ומבואר בתרגום ש"אור" - זה בתורה הכתוב מדבר, מתוך הוא אורה של תורה, וטוב הוא להאיר עינים חשוכות לראות יקר זיו השכינה על פני הצדיקים.

לימדנו תורה כיצד נראה אדם בלי תורה, אשר האדם שאין לו תורה עיניו חשוכות. מבלי תורה העינים שרואה בהם חשוכות הן, עינים לו ורואה בהן, אבל לא יראה אור, אין בהן אורה של תורה, ואורה של הנשמה. עיני חושך הן, ובן אדם אשר כזה עיוור הוא. כזה הוא החפשי, חשוכות עיניו, עיוור הוא. וכי אפשר לתאר בפני אדם זה את נוראות יופיה של תורה, והמון שלל גווניה, וכי יתכן להמחיש לו את עוצם ברק אורה של תורה?! הלא חשוכות עיניו! היש עם מי לדבר?! הנמצא על מי להשפיע?! עיוורים הם!

אבל לא זו בלבד, עדיין שבח גדול הוא זאת להם אם רק חשוכות עיניהם, אם רק עורים הם, אך יותר גדלה הרעה הם הללו, השמים חושך לאור ואור לחושך, לא זו בלבד שעיינים חשוכות להם, שעיוורים הם. אלא אף זו שעיינים חולות להם, כי נחלו עיניהם וישימו את החושך לאור ואת האור לחושך, ולא עיינים עיוורות הם, כי אם עיינים חולות, עם אשר כאלו צריכים אנו לשאת ולתת.

ואנשים אלו נמצאים בכנסת כאן בארץ ישראל, חקקו חוקים והעלו מהם על סדר היום. מהם שעקירת תורה וביטול דת הם, ומהם שגם חרפה היא להזכירם ולהעלותם על שפתיים. רחוקים מתורה, ואף מכל מדת אנושיות, ושקועים המה בעומק הזוהמה הנמצאת בעולם. והחלק הגדול מהם כופרים. וטעות נשתרשה ונאחזה בלבבות לגבי הכופרים, שאל הכופרים מתייחסים ביותר דרך ארץ וביותר כבוד מאשר אל הרשעים הנתונים תחת יצר התאוה. אבל טעות היא זו, כי כבר מבואר בדברי רב סעדיה גאון זכרו לברכה במאמר העשירי מספר "אמונות והדיעות", שהבזיון והגנות אל הכופרים אינם פחותים מן הבזיון והגנות אל הטבועים בטיט זוהמת התאוה, ואין בכפירה פחות חרפה מאשר חרפת התאוה, כך נראים אנשים אלו במבט התורה, אנשים אשר בלי תורה ובלי יראת

שמים הם, ואין מוסר למו, ואשר שם עיוורים תואר הוא להם. - עם עיוורים וחולי עיניים אשר כאלו יש לנו עסק.

ושנים רעות חולות אלה קיימות בחפשים המנוערים מתורה ומצוות, מהם שעניניהם חשוכות ומהם שעניניהם חולות, הלא המה, פרי הבאושים של הציונות הלאומית הכופרת, אשר לדאבון לב בתקופה הקצרה שהיא קיימת, החריבה מיליוני עם בני ישראל, ערטלום בהסרת עדיי סיני, זה פריים. ומה מאד צריכים אנו להזהר שלא ימצא אצלנו אף שורש קטן מן השיטה הציונית.

והחובה לדעת עם מי יש לנו עסק, ואין הכוונה לצורת ניהול המשא ומתן אתם ואל היחס במעשה כאשר באים אתם בדברים, אלא על חובת הידיעה הברורה, הערכה הנכונה וההכרה בלב, וכמאמר הרמב"ם לבנו רבינו אברהם זכרם לברכה: "ובזו בלבבכם הגולמים", שתהא ידיעת הלב ברורה בערך האמיתי והנכון של האדם אתו מנהלים מו"מ, שאנשים עורים וחולי עיניים הם, כך יהיו בעינינו ובלבבנו.

ובענין הזה עוד דבר גדול למדנו מדברי רבנו הגר"א זללה"ה, והוא על מאמר רב דימי בחגיגה (דף י"ד ע"א): "שמונה עשרה קללות קילל ישעיה את ישראל ולא נתקרה דעתו, עד שאמר המקרא הזה, ירהבו הנער בזקן והנקלה בנכבד". ובסוף סוטה אמרו: "בעקבות משיחא חוצפא יסגא וכו', נערים פני זקנים ילבינו. זקנים יעמדו מפני קטנים, וזו היא נבואתו על זמן עקבות משיח, כי מה מאד תגדל החוצפא בעקבתא דמשיחא עד כי ירהבו הנער בזקן, נערים יתגאו על הזקנים, הם יסברו בדעתם כי הם המבינים, הם היודעים, והם אלה אשר צריכים להנהיג העולם. ותמה רבינו הגר"א זללה"ה, בשלמא ירהבו הנער בזקן מבינים אנו, אשר אשר תרבה חוצפא בעקבות משיח ויתגאו הנערים על הזקנים, אבל מה זאת כי זקנים יעמדו מפני קטנים, שהזקנים יכבדו לקטנים, מי מכריח אותם על זאת, ולמה יעמדו מפניהם לכבדם, ואומר רבנו הגאון זללה"ה שגם זה מריבוי החוצפה בעקבות משיח, שחוצפא יסגא כל כך הרבה ותגדל החציפות, עד שגם הזקנים, גם גדולי הדור הם יכבדו לחוצפא, הם גם יחשבו שמגיע כבוד לנערים מחוצפים.

ומאד צריך להזהר מרחשי לבב של כבוד ודרך ארץ לנערים אלו, ונוראות הדבר מבואר בנביא, שכן כתוב בסוף מלאכי: "חזקו עלי דבריכם אמר ד', ואמרתם מה נדברנו עליך, אמרתם שוא עבוד אלקים ומה בצע כי שמרנו משמרתו וכי הלכנו קדורנית מפני ה' צבקות, ועתה אנחנו מאשרים זדים גם נבנו עושי רשעה, גם בחנו אלקים וימלטו". הקב"ה אומר לכלל ישראל: "אמרתם שוא עבוד אלוקים", ונשאלת השאלה, מה הם דברי הכלל ישראל שאומרים "מה נדברנו עליך", שמשמען שאין הם יודעים היכן דברו דברים נוראים אלו, ואילו הקב"ה אומר להם: "אמרתם שוא עבוד אלוקים", שאלו היו דבריכם. אלא ביאור הדבר כך הוא, שוודאי לא בפיהם אמרו "שוא עבוד אלקים", אלא

מעשיהם הם שאמרו זאת, מעשיהם היה ביטוי שהם מאשרים זדים, מכבדים לעושי רשעה שנבנו. והוא הוא אמירת "שווא עבוד אלקים".

והנה מה נורא הדבר ומה גדול הפחד. כי הדרך ארץ בפני חפשים, הדרך ארץ מפני נערים ונתינת הכבוד להם, השבח לרשעים, בזה מונחים הדברים הנוראים של "שווא עבוד אלקים".

ועלינו לדעת ברור כי הישועה לא תצא מן הכנסת ולא משם תבוא, לא שם חזית הקרב שלנו, ולא שם מקום המלחמה. הישועה תבוא אך מבתי המדרש, החדרים והישיבות, ומכל בית יהודי המחנך ילדיו לתורה ויראת שמים טהורה. הכלל ישראל לאחר מתן תורה אין חיותו וקיומו בדרך טבעית, הוא חי ומתקיים אך ורק מברכה של תורה וקיומה. אין אנו מקווים על הממשלה לבוא ממנה הישועה, ואיננו מקווים על הכנסת, אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים.

[ג]

"אולפן תקיף" - העצה להנציל מנסיונות הזמן

ונפן עתה שוב אל המטרה הראשית של המייסדים אשר היא "להחיות רוח עמנו הנאמנים לה' ולתורתו", אל הענין הראשון אשר ייעשה על ידו הדבר, הלא הוא הרבצת תורה בכלל ישראל. והאומנם מה היא תורה אצל עם ישראל, הלא תורת חיים היא, התורה היא כחיות של כלל ישראל, כי הם חיינו. ונתבונן נא על עיקר גדול ולימוד רב מסגולתה של תורה.

כתוב בסוף קהלת (יב, יא): "דברי חכמים כדרבנות וכמשמרות נטועים בעלי אסופות וגו'", ואמרו חז"ל (חגיגה דף ג' ע"ב) שבדברי תורה הכתוב מדבר, ודברי תורה הם כדרבנות, מה דרבן זה מכוין את הפרה לתלמיה להוציא חיים לעולם, אף דברי תורה מכוונין את לומדיהן מדרכי מיתה לדרכי חיים. "וכמשמרות נטועים" - אמרו חז"ל: "כשם ששרשי אילן נשרשים בכל מקום, אף דברי תורה נכנסים ונשרשים בכל הגוף". דבר נפלא מבואר בדבריהם בסגולת התורה, תורה כשרשים הוא, כשם ששרשי האילן הולכים ונשרשים בכל מקום, כן דברי תורה הולכים ונשרשים בכל גופו של הלומדה, נעשה גוף של תורה, גוף שתורה אחוזה נטועה ומושרשת בו. וכאשר לומד אדם תורה ומקיים מצוותיה, לא בלבד מעשה מצוה של לימוד וקיום הוא, אלא שנטעה ונשרשת בו באדם התורה והמצוה, וכשמקיים מצות ציצית שסגולתה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, והייתם לאלוקיכם, לא רק מעשה מצוה של ציצית עשה וקיים, אלא שקיומה נשרשת בכל מהותו, קדושת התורה והמצוה שבמצות לא תסור נשרשת היא בכל גופו של אדם, זוהי סגולתה של תורה.

ולא זו בלבד שדברי תורה "נטועים" כשרשים נטועים המושרשים בכל הגוף, אלא שדברי תורה הן "כמשמרות" של ברזל, דברי תורה כוחן כברזל, וכמשמרות נטועים. שורשי ברזל הם ! שרשים

הנטועים ומושרשים ככוח ברזל, שוב אי אפשר לעקורם אף לא להזיזם זיז כל שהוא. כזאת היא נטיעתה של תורה.

ובתקופתנו, תקופה של נסיונות, לא די בתלמידי חכמים שתורתם כנטועים, שדברי תורה מושרשים בם כשרשי אילן, אלא צריך תלמידי חכמים של כמשמרות כברזל, שתורתם כברזל, ששורשי ברזל למו ואי אפשר להסיטם ממקומם ואין יכולת להזיזם זיז כלשהו מההשקפה של תורה ודעתה, הם הם המדברים והם הם המלמדים והנטועים בלב אומץ להיות חזקים בהשקפה של תורה וקיומה.

ובפרשת ויחי בברכת יעקב ליוסף כתוב (בראשית מט, כד): "ותשב באיתן קשתו ויפזו זרועי ידיו מידי אביר יעקב", ומבואר בתרגום יונתן בן עוזיאל, שעל נסיונו של יוסף אמר זאת יעקב. יוסף עמד בנסיון, עם איזה כוח הצליח? מהיכן באה עמידתו בנסיון? התשובה היא: "מידי אביר יעקב"! ומתרגם יונתן בן עוזיאל: "וכבש יצריה מן אולפן תקיף דקביל מן יעקב". עצם הלימוד שקיבל מיעקב עדיין לא עמדה לו ליוסף, גם חסידותו ופרישותו לא הועילה לו. לא עזר היותו "נזיר אחיר", אלא אך "מידי אביר יעקב", רק ה"אולפן תקיף", הלימוד החזק שקיבל מיעקב היא שעמדה לו, שבחזק נתגבר על נסיונו.

ישנם תקופות וזמנים שגדול הנסיון ורב הוא, ואין לעמוד בו אלא ב"אולפן תקיף", רק לימוד התורה עם שרשי ברזל הנטועים כמשמרות נטועים יועיל לעמוד בו מנסיון ההוא. ולימוד אשר כזה, לימוד חזק ותקיף, צריך לקבל מן גדולי הדור ומעתיקי השמועה שכמשמרות נטועים הם, שתורתם שרשי ברזל הם, "מידי אביר יעקב".

[ד]

"קידוש השם" בזהירות בבין אדם לחברו - גם אם ישנם חילוקי דעות

ותכלית כל דבר, קידוש השם. וחלילה לנו מחילול השם. ועלינו חובה גדולה מאד להזהר לקדש שם שמים, וחלילה מהכשל בהיפך בחילול השם. וכבר אמר הגאון הגאב"ד דפוניבז' זצ"ל, שחילול השם אין זה לפי דעת התלמידי חכמים בלבד, אלא בעיקר ובמיוחד לפי דעת עמי הארץ. לפי החפשים, איך שהחפשים יבינו זאת. ויהיו כל מעשינו לקדש שמו יתברך. ורוצה אני לומר דבר על זהירות בכבוד חברים.

עיקר גדול בתורה הוא שעלינו לשמור כבוד חברים בין אדם לחברו, ונורא גודל החיוב בזה כמבואר במכילתא, על הפסוק בפרשת משפטים (שמות כב, כב): "אם ענה תענה", כתוב שם

במכילתא: "אחד עינוי מרובה ואחד עינוי מועט כו', כבר היה רבי ישמעאל ורבי שמעון יוצאין ליהרג, אמר לו רבי שמעון לרבי ישמעאל, רבי לבי יוצא שאיני יודע על מה אני נהרג, אמר לו רבי ישמעאל לרבי שמעון, מימיך בא אדם אצלך לדין או לשאלה ועיכבתו עד שתהא שותה כוסך ונוטל סנדלר או עוטף טליתך, אמרה תורה אם ענה תענה, אחד עינוי מרובה ואחד עינוי מועט, אמר לו ניחמתני רבי".

נמצינו למדים עד היכן הוא בין אדם לחברו, רבן שמעון בן גמליאל נשיא ישראל, נכנס אצלו אדם לדין או לשאול שאלה והוא באמצע שתיית הכוס, אין מנעל לרגלו, עדיין לא נתעטף בטליתו, ויהודי מחכה עליו ממתין לו לשאול שאלתו, חלילה שיתעכב השואל אף רגע אחד, אף לא כדי שתיית הכוס, אף לא רגע של נעילת הסנדל ועיטוף הטלית, כמו שהוא עומד בלי עטיפת טליתו, בלי נעל לרגלו באמצע הכוס, עליו מיד לרוץ לקבל פני השואל. ומה כל החרדה הזאת?! מה המהירות?! למה מיד?! הוי אומר, כי הלא יהודי ממתין, ואפילו ברגע אחד של המתנה יש בזה ענוי מועט. על המתנת רגע בלבד נחרץ דין נשיא ישראל להריגה. עד כאן מגעת חובת בין אדם לחברו, כבוד חברים.

ומה מאד צריך להזהר בזה, אם מזדמנים חילוקי דעות, אם נמצא ויש תרעומות באגו", אם יש דבר לאחד על השני, חלילה מלפגוע אחד בשני, יש תורה בישראל והחוב להשמר בכבוד חברים בין אדם לחברו.

על הכתוב בפרשת ויחי (בראשית מט, ב): "הקבצו ושמעו בני יעקב", שאל בזה רבנו הרב זללה"ה מבריסק, מה היה צורך שיקבצו כל בני יעקב ויאספו כל השבטים, הלא ברח יעקב כל שבט בפני עצמו והיה צריך הוא להיות בברכתו ולמה "הקבצו בני יעקב". ואמר רבנו הרב מבריסק זללה"ה ביאור הדבר, שבאמת אין ברכת כל שבט ושבט אך לעצמו, אלא ברכה היא לכל הכלל ישראל, וברכת שבט יהודה שתהא מלכות בית דוד, הלא אינה רק ליהודה, כי אם ברכה היא לכל ישראל, וכן ברכת שבט יששכר, שבט לומדי תורה, או ברכת זבולון שבט מקיימי תורה בישראל, ברכת כל ישראל היא.

אגודת ישראל מורכבת מהרבה שכבות, מהרבה חוגים, אם בני תורה אנשי ליטא, ואם חוגי החסידים ושבטיהם, כולם ברכה הם לכל הכלל ישראל, ומכולם כאחד צריך להתקדש שם שמים. יתגדל ויתקדש שמה רבא.

על משמר הישיבות בטהרתם

[מוועתק ככתבה וכלשונו מתוך ספר "ובא השמש" פרקים קצרים לתולדותיו שיצא לאור באייר תשס"ו]

כתלמידים וממשיכם של רבותינו מצוקי עליון זצוק"ל וכנצר לשושלת אבותיו הקדושים לבית וואלאזין זי"ע המשיך רבינו ראש הישיבה דבאר יעקב זללה"ה להנחיל בגאון ובעוז את מורשתם הטהורה, כאשר הם המה אשר הניחו את אבני היסוד לדרך הנהגת הישיבות הקדושות על אדני התורה הצרופה בטהרתה כפי המקובל מדור דור. כאשר יסוד היסודות הוא לבל ליתן דריסת רגל לגורמים שונים מבית ומחוץ לחוות דעות בעניני דרך הישיבות הקדושות.

ראש הישיבה זצוק"ל גרס כי הדרך ללימוד התורה הוא על ידי ניתוק מוחלט מכל מה שמחוץ לד' אמות של הלכה, והמליץ להתרחק מכל אמצעי התקשורת כמטחוי קשת, למען יישאר שכלם זך ונקי מן ההשפעות החיצוניות, כאשר חיי 'בן ישיבה' צריך להיות מנותק כליל מכל מה שמחוץ לתורה ועבודת ה'.

על אחת כמה וכמה כשמתיימרים אותם גורמים לשנות בזה צורת הישיבות המקובלת מדור דור, ולהכניס בהם לימודים ומושגים אחרים, הרי שהדבר חמור שבעתיים, וכמו שכתב ראש הישיבה זללה"ה במאמרו על הישיבה, צורתה ואופני תלמודה, בזה הלשון:

"זמה נואלו אי אלה אנשים הדנים בעניני בני ישיבה, ולא דעת ולא תורה למו להבין דרכה של תורה וחובתה, כי כל רגע וכל הלב כולו קודש הוא ונתון במתנה לאהבתה ויגיעתה, ורק בדרכה של תורה נוכל לקוות כי ברית ד' לא תופר, ויגדלו ויתעלו בעלי תלמוד אשר לאור תורתם והוראתם ילכו כל בית ישראל, ורק משם משיבות אלה ושכינה שבתוכן תצמח תחילת גאולתן של ישראל".

אין לתאר ואין לשער גודל צערו וחרדתו בשנותיו האחרונות, כאשר מפירי הדת מימין ומשמאל החלו לנסות בכל טצדקי שבעולם לקעקע את יסודות קיום הישיבות ולפרוץ את חומותיה כפי שגדרו וגבלו גדולי ישראל זצוק"ל. כאשר כעצת פרעה זוממים המה להמעיט את מספר בני הישיבות, הדבקים בלימוד התורה בטהרתה, אך כפי שראש הישיבה זללה"ה התבטא במכתבו: **"הם אומרים: פן ירבה - והקב"ה לעומתם אומר: כן ירבה וכן יפרוץ".**

רבינו זללה"ה אחז בדרך אבותיו כשעמד איתן כצור חלמיש יחד עם שאר גדולי ישראל כנגד הנסיונות הנואלים המתחדשות חדשות לבקרים מצד גורמים שונים ומשונים הזוממים ברעיונותיהם הנכזבות לכרסם ולפגוע בצורת הישיבות ובללימוד התורה על טהרת הקודש כפי המקובל מדור דור. - וכפי שמקורבי ראש הישיבה זלה"ה מעידים, כי למרות שברח כל ימיו כמטחוי קשת מכל דבר שהוא מחוץ לד' אמות של הלכה, וגם מענייני הנהגת הציבור השתדל להתחמק ככל האפשר, והעדיף להתמקד בד' אמות של הלכה ובהרבצת תורה, כאשר היה גורס כי זאת היא התרופה העיקרית לכל החושך אשר תכסה ארץ, בכל זאת בכל מה שנוגע להנהגת

הישיבות הקדושות היה רבינו זללה"ה יוצא מגדרו ומתנשא כארי לעמוד כחומה בצורה על משמר הישיבות הקדושות והכוללים בטהרתם, וכל אימת שעלו על הפרק רעיונות תעתועים שונים ומשונים מצד אנשים הרחוקים מעולמה של תורה אשר עלולים היו לפגוע במישרין או בעקיפין בצורת הישיבות הקדושות, כאשר תחת מעטה מזויף של 'דאגות' על פרנסת בני הישיבות וכיו"ב ניסו אותם פורצי גדר למיניהם לחתור ולכרסם בצביונם הטהור של הישיבות הקדושות והכוללים, היה רבינו ראש הישיבה זללה"ה תיכף ומיד אוזר כגבור חלציו ומשמיע כשופר קולו, ומביע דעתו דעת תורה ברמה ללא כחל וסרק, כדי לעמוד בפרץ בפני רוחות הרעות המנשבות בתוכנו, והמאיימות לכרסם בטהרת הישיבות הקדושות שהם 'נשמת האומה' כלשון ראש הישיבה זללה"ה, כאשר אחריתן מי ישורנו.

וכמה נצטער ונחלה רבינו זללה"ה בשנותיו האחרונות כאשר שמע על כך שנושאים ונותנים עם שונאי התורה על ידי הקמות וועדות שונות, כאשר רוב וועדות אלו מורכבות משונאי תורה מובהקים, וטען רבינו זללה"ה כי הלא ברור לכל בר דעת כי כל מאוויים ורצונם הוא לכרסם בטהרת בני הישיבות, בכמותם ובאיכותם, ולפרוץ את הדרך למסלולים שונים, אם בצבא, אם בלימודים חיצוניים, ואם בהשתלבות בעולם החיצון. רבינו זללה"ה היתה דעתו כפי שקיבל מגאוני ומצוקי ארץ זיע"א, כי ענין הישיבות הוא דבר שאין לנהל עליו שום משא ומתן, רק צריך לשדר להם כי אצלנו הוא ענין שיש למסור הנפש עליו, ואו לעקור מגורינו למדינה אחרת. - כי מי שמנותק מחיי התורה, לעולם לא יבין ולא יקבל כל שינוי בין תלמידי הישיבות לבין ילדיהם בכל הנוגע לגיוס בצבא, ורק ההכרזה קבל עם ועדה כי אין הדבר עומד למשא ומתן כלל, וכי אנו מוכנים למסור נפשינו על זה, זהו העצה היחידה שמכוחה נשמרו הישיבות בטהרתן עד הנה, וכך הנהיגו מרן הגרא"מ שך זצוק"ל ולמעלה בקודש מרן הגרי"ז והחזו"א זצוק"ל.

די אם נצטט את אחד מני רבים ממכתביו של רבינו זללה"ה משנת תשס"א, וזה לשונו:

למעלת כבוד תורת גדולי התורה שליט"א, הנאספים לקיום התורה בארץ הקודש הספונה בימינו אך ורק בהישיבות והכוללים הק'.

נעימות בימינם נצח.

מה יש להוסיף על הנאמר בכינוסם של שרי התורה שליט"א, אך לא אמנע מלהעלות על הכתב תקותי כי מאסיפה חשובה זו תצא הכרזה ברורה כי עסק התורה הוא חיינו ואורך ימינו ולשם כך נמסור את נפשינו, למען ידעו זאת הקמים עלינו כי על קיום חיינו אלו לא נבוא איתם בדין ודברים ולא נתפשר עליהם במאומה.

כרחשי לב וביקר,
מ. ש. שפירא

רבינו זללה"ה צפה בעיניו הצופיות למרחוק, כי בעצם הסכמתו לשבת עמם במשא ומתן, יש בזה גופא כרסום בעמדתו התקיפה כלפי הקמים עלינו, כאשר אחריתו מי ישורנו, ולולי ההבטחה כי לא תשכח וגו', מי יודע מה העתיד טומן בחובו כתוצאה מהמלצות וועדה זו, שמבחינה משפטית תקפה רק אם יוכח בסופו של דבר שהיא אכן הצליחה להמעיט את מספר בני הישיבות, ולגייס כמה שיותר תלמידי ישיבות במסגרת הצבאית ולשלבם במעגל העבודה, ה"י, תוך כדי הרס מוחלט של מה שרבותינו זיע"א בנו במסירות נפש.

ראש הישיבה זללה"ה יצא מגדרו והמשיך בשארית כוחותיו להאבק על ענין זה, שראה בו ענין שכל נשמת האומה תלויה בו, ואף זימן לשם כך את חברי נשיאות וועד הפועל של 'וועד הישיבות' לאסיפה מיוחדת בהזמנתו האישית, לקחו חלק באסיפה קדושה זו: רבינו ראש הישיבה דבאר - יעקב זללה"ה, ויבלט"א מרנן ורבנן הגאון הגדול רבי שמואל וואזנער שליט"א, הגאון הגדול רבי שמואל אויערבך שליט"א, הגאון הגדול רבי יוחנן סופר שליט"א גאב"ד ערלוי, והגאון הגדול רבי ניסים קרליץ שליט"א גאב"ד בני-ברק. וכן הגאון הגדול רבי מיכל פיינשטיין זצ"ל טילפן ואמר כי למרות שמטעמי בריאות אינו יכול לבוא לירושלים אל האסיפה, אך הוא מגלה דעתו כי דעתו מסכמת לדעת מרנן ורבנן משתתפי האסיפה. והנה באסיפה זו הוחלט כי אין מקום למשא ומתן בענין מעמד בני הישיבות בא"י, והוסכם ואושר פה אחד על דעת כל המשתתפים נוסח החלטת אסיפת נשיאות וועד הישיבות, כפי שנכתב בכת"י של רבינו זללה"ה, בזה הלשון:

א. היות והתורה היא חיינו ואורך ימינו וסוד קיומנו, והיא המגינה על היהודים היושבים פה באה"ק והנמצאים בתפוצות, חובתנו בשעה זו שעת צרה היא ליעקב להגביר חילים לתורה, להרבות ספסלי בית המדרש, ולחזק את ידי לומדי התורה. להתחזק בלימוד התורה באופן שהמחשבה כולה תהי' אך ורק בתורה, ובכך נגן על אחינו בית ישראל הנתונים בצרה.

ב. בענין הנסיונות לחדש את גזירת גיוס בני הישיבות ע"י דיונים בבג"ץ ועוד, דעתנו שאין כל מקום לדיון ומשא ומתן בענין זה, ואין לשנות כלום מההסדר הקיים עד עתה הדוחה את גיוס בני הישיבות כי בנפשינו הדבר, וכבר הורה זקן מרן הגרא"מ שך (שליט"א) בזה שיש למסור הנפש על כך.

ואנו מביעים את חרדתינו לנוכח הנסיונות והדיבורים אודות דרכים לצמצם ולמעט מספר הלומדים בישיבות הקדושות והכוללים.

ובזכות לומדי התורה נוושע מכל צרותינו.

התנגדותו הנחרצת של רבינו זללה"ה לכל המו"מ, סייע רבות לחזק בני הישיבות בהשקפה טהורה, למען יידעו כי אין התורה נקנית אלא בטהרתה, כפי ההשקפה התורתית המוצקה שקיבלנו מרבותינו מדור דור. את כל זה פעל ראש הישיבה זללה"ה כשהאמת נר לרגליו מבלי חת ומורא, וזך ונקי משיקולים זרים שלא תפסו אצלו שום מקום.

אך יחד עם זאת, לא היתה דעתו של רבינו זללה"ה נוחה, כשהגיעה לאזניו השמועה בדבר אנשים שכלשונו לא טעמו טעם תורה, אשר העלו בדעתם כאילו ניתן להציל את התורה והישיבות הקדושות, באמצעים אלימים הכרוכים בבזיון ת"ח נורא. וכשכבר עברו הדברים כל גבול, פרסם רבינו זללה"ה מכתב חריף כנגד ביזוי תלמיד חכם, כאשר לדידו שום דבר, גדול כקטן, אינו עומד בפלס המשקל מול נוראות ענין ביזיון תלמידי חכמים, וזה דבר המכתב:

אסרו חג מתן תורה, ה' תשס"א

חרדתי לשמוע כי יש שהפיצו כתבי גנאי ופלסתר על אחד מגדולי הדור שליט"א, אוי להם מעלבונה של תורה.

ואין זאת אלא שלא טעמו טעם עמלה של תורה, וזול בעיניהם כבוד חכמים וגדולי.

והנה גם מלפנים בישראל היו חילוקי דעות בין גדולי תורה, אבל מעולם לא הגיעו עד שפל כזה לבזות אחד המיוחד בגדולי תורה שליט"א.

ולכותבי פלסתר אלו, ייאמר, סורו נא מאהלי שם.

ואין ליושביו אוהל אלא להתחזק בתורה באופן שהמחשבה תהי' כולה אך ורק בתורה, ובכך נרים קרן התורה המושפלת.

הכותב בצער על חילול כבוד התורה,
מ. ש. שפירא

רבינו זללה"ה גרס כי אין לך פגיעה בתורה ובהשפעתה הקדושה על כלל ישראל בכלל, ועולם הישיבות בפרט כפגיעה בכבוד חכמים, וכידוע דברי רבינו יונה ב'שערי תשובה' בענין חמור זה, אשר קיום כל התורה תלוי בכבוד חכמים.

גם בענין הקולג'ים והמכונים ה'חרדיים' ללימודי מקצוע שצצו לאחרונה, או ישיבות המשלבות דברי חול וכיו"ב אשר לאחרונה חדשים מקרוב באו ומנסים להחדיר ארסם בתוככי מחננו, הי' רבינו זללה"ה אזור כגיבור חלציו ומשמיע דעתו דעת תורה טהורה כפי שקיבל מרבותיו הק', וכפי

שפורסם מכבר בספר 'ניחוחה של תורה' מה שסיפר רבינו ראש הישיבה זללה"ה, כי לפני עשרות בשנים השתתף באסיפת חברי נשיאות ועד הפועל של "ועד הישיבות" בראשות הגאון ר' זלמן סורוצקין זצ"ל, ודנו באסיפה זו אודות אלו החדשים אשר מקרוב באו הרוצים לנטוע זמורת זר בהיכלי הישיבות על ידי הקמת "ישיבות תיכוניות", אשר מטרתן לשלב לימודי קודש עם מקצועות חול. ואכן החלטת האסיפה היתה חד משמעית דאסור לכנותם בשם "ישיבות", דהשם "ישיבה" מתאים רק לישיבות המיוסדות על טהרת הקודש בלי תערובת דברי חול.

והנה לאחר גמר האסיפה פנה ראש הישיבה זללה"ה אל עבר מעונו של מרן הרב דבריסק זצוק"ל, ומיד בהכנסו שאלו מרן הגרי"ז זללה"ה מה עלה בכינוס וועד הישיבות, ענה לו ראש הישיבה זללה"ה שדובר שם אודות שם ישיבה שאינו מתאים לישיבות תיכוניות. - ומרן הגרי"ז זללה"ה בשמעו זאת הגיב וזעק מקירות לבו באמרו: "שם ישיבה אהער שם ישיבה אה'ן, עס איז דאך כפירה מיט אפיקורסות!"... (כן שם ישיבה לא שם ישיבה, הרי זה כפירה ואפיקורסות). - מרן הגאב"ד דבריסק זצ"ל גרס כי עצם הניסיון לשלב דברי תורה כמקשה אחת יחד עם חכמות חזוניות, הוא פגיעה בקדושת התורה בטהרתה, וכמוה ככפירה ואפיקורסות.

ראש הישיבה פקד בשעתו לפרסם עובדא זו ולהביאו לידיעת הציבור, מתוך תקוה לעצור מבעוד מועד את הנסיונות הנואלים הצוברים תאוצה לאחרונה להחדיר בדלת האחורית דעות פסולות אל תוככי בתינו, כאילו שאין מנוס מלימודים מקצועיים לצורך פתירת המצב הכלכלי הרעוע, וכיוצא בהן מנגינות אפיקורסיות עתיקות יומין, שלאחרונה חזרו וניעורו, שהרי זאת עלינו לדעת כי מעבר לשאלת ביטול תורה, יש כאן שאלה של כפירה ואפיקורסות, וקריירות בכל דבר שבקדושה, ואכמ"ל.

ולא עוד אלא שגם בדברים שבקדושה, גרס רבינו כי למרות שעל כל יהודי מוטלת החובה לקרב לב הרחוקים לאבינו שבשמים, שהרי כל ישראל ערבים זה לזה, מכל מקום אין זה תפקידם של בני תורה וישיבות, לצאת ולהתדפק בבתים חילונים כדי לקרבתם בתשובה, ועיקר תפקידם של בני התורה כלפי הרחוקים מתורה הוא רק באמצעות הפצת שיעורי תורה וכיו"ב, ולא בפעילויות של ביקורי בית, אשר כרוכים בהתרחקות מד' אמות של הלכה, ואשר יש בהם נסיונות רבים בקדושת העינים, ובשמיעת דיעות אפיקורסיות, אשר לא כל צעיר בן תורה יודע מה להשיב להם, ואין להם לבני הישיבות והכוללים אלא ד' אמות של הלכה בלבד, כאשר אור התורה כבר תאיר אורה על כל

עם ד'.

החובה מוטלת לפרסם בשער בת רבים גודל המזימה, ולהחזיק איש לרעהו ולבל יחדרו רוחות זרות

[הופיע בפתח החוברת "מלכודת" שיצאה בתקופת וועדת טל]

בס"ד

היות וכל ענין ההסכמות של 'ועדת טל' והחוק שנגרר עמו והסכנות הגדולות שבזה הרי הם ענין הנוגע ליסודי הדת. וכל אשר רואה בעיניו במה דברים אמורים מזדעזע עד מעמקי נפשו, שמנסים לפגוע בכל מצב התורה שבתקופתנו, אשר היא עיקר קיומנו, אלא שהטשטוש רב ורבים אינם יודעים חומר הדברים, ובפרט שהדברים נעלמים.

לכן דבר גדול עושים הרבנים שיחיו, לפרסם דברי החיזוק שניתנו על מנת לפרסמם, ולערוך דברי הסברה בדפוס. לגלות ולהראות גודל המזימה, בכדי לעורר על גודל החורבן בהרס החינוך התורתי ובתים הכשרים ח"ו וחומר הסכנה לדורות בנתינת הסכמה למזימה זו. ולהחזיק איש לרעהו לבל יחדרו רוחות שונות להיכלי הישיבות הק'. אלא יוסיפו להרבות לומדי תורה ולהמשיך צורת עולם התורה להגדילה ולהאדירה כמקובל בידינו.

וראוי לקרותם ולהשימם על לב להיזהר ולהתחזק לשמירת החומה זו תורה, ולהרבות בפרסומם בעולם התורה, כדי שנתחזק מבעוד מועד ואף נפעל בכל מה דאפשר.

ובאים אנו בזה לאשר דבריהם ומעשיהם ולחזקם

וברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת

מיכל יהודה ליפקוביץ

משה שמואל שפירא

קובץ אגרות ומכתבים

הנחל החרדי הוא כחטאת לפתח רובץ

עש"ק אמור ה'תשנ"ט

ענין ה"נחל החרדי" הוא לפתח חטאת רובץ מטעמים גלויים וכמוסים - - -
ואם באנו לחזק ידיים רפות, אין חיזוק כי אם ע"י תלמוד תורה בעוז, וכמאמר הקב"ה ליהושע,
חזק ואמץ, ואמרו חז"ל חזק בתורה ואמץ במעשים טובים. וחלילה להעלות מחשבות לנחל חרדי כי
לא ירצה..

--- והפתרון הטוב הוא ביסוד ישיבות כשיבת "שערי יושר" וישיבות כדוגמתה, שעושים
גדולות.

ויתקיים בנו מקרא שכתוב "וכל בניך לימודי ד' ורב שלו' בניך",

הכותב בחרדה
מ. ש. שפירא

ויצעקו אל ה' בצר להם

דאבה נפשנו על השמועה המחרידה שזוממים להדיח בימים אלו נפשות רבות מישראל לכליון
רוחני ולגייסם למחנות הצבא המכונה נח"ל חרדי. אשר כבר נודע ברבים גודל השבר אשר פקד בת
עמי מגודל החורבן שנעשה ע"י הרס הנח"ל אשר מפתים המה בחורי ישראל שומרי תורה ומצוות
עד הדיוטא התחתונה רח"ל.

לכן יתאספו אחינו בני ישראל החרדים על גורל היהדות והכואבים על אבדן נפשות מישראל על
פני רחבת ככר השבת ביום ג' כ"ו תמוז תשס"א להביע מחאתנו וזעקתנו על דבר כבוד שמו המחולל
באופן מבהיל.

ובקרוב נזכה לראות בביאת גוא"צ בב"א.

יחיאל מיכל פיינשטיין	משה שמואל שפירא	שמואל הלוי וואזנר	שמואל אויערבאך
ישראל מרדכי טווערסקי	זלמן רוטברג	חיים פינחס שינברג	ישראל גרוסמן
נתן געשטטנער	חיים דב אלטוסקי	אפרים פישל רבינוביץ	

גילוי דעת - אודות החורבן הנשקף מהקמת הנח"ל החרדי

בס"ד, אייר תשנ"ט

הגיע לידינו כמה מאמרים של אנשים הנושאים איצטלא דרבנן ושלחי ציבור, הבאים להסביר גודל מעלת הקמת המסגרת הצבאית שנקראת בשם הנחל החרדי.

באנו לזעוק ולהרים קול מר על סילוף יסודי התורה שקיבלנו מנותן התורה במעמד הר סיני. ראינו שם ביטויים אשר קרע על קרע יש לעשות עליהם, דברי הסתה ורדיפה נגד הישיבות הקדושות וצורת החינוך דברי הסתה ורדיפה נגד הישיבות הקדושות וצורת החינוך שקיבלנו מרבתינו, ע"י אנשים אשר לא מכירים מקומם ולוקחים על עצמם אחריות כמחנכי הדור ח"ו.

אותם צעירים הפורקים מעליהם עול תורה וחפצים לעזוב דרך הישיבות, הרי השורש לזה הוא כי ים התאוות וההפקרות שולט עליהם, והדרך להחזירם הוא ע"י קירוב ועידוד תמידי, כדי שיוכלו לעמוד כנגד הפיתויים העומדים להם למכשול. אבל הכרזתם של אלו האנשים שהישיבות הקדושות אינם מקום של פתרון ודרך הצלחה לכל תלמיד או ש"דורשים בישיבות מבחור מעבר ליכלתו" הרי זה שקר וכפירה ביסודי האמונה, כי הרי כל בן ישראל נצטווה בלימוד התורה, אלא שצריך ללמוד ולבקש רחמים כמבואר בגמ' (נדה דף ע"ב, יעו"ש).

אוי לעינים שכך רואות ואוי לאזנים שכך שומעות, שמסגרת הצבא הוא הפתרון המוצלח ביותר כדי "להעמיד בעלי בתים חשובים ויראי שמים כפי שהיו מקדמת דנא בקהילות ישראל". האם מהמקום שנמצא בסמכות פורקי עול שכל מטרתם לעקור את הדת, הוא המקום שבו יתחנכו ליראת שמים?? הלא רק מקומות חינוך על טהרת הקודש הם התריס והמגן היחידי שמונע התרדרות! ומביאים את האושר וההצלחה האמיתית להאבות והבנים לדורי דורות. ולכן, אחי נא אל תרעו ואל תגעו במשיחי, ותפעלו נגד הדבר הזה אשר תוצאות החורבן וההרס ממנו מי ישורנו, הן למקומות התורה, והן לבתי החרדים לדבר ה', ועתיד חינוך הצאצאים שיחיו על ברכי התורה והיראה.

ומכאן אזהרה לכל יהין שום אדם ליתן יד ועזר למקום הזה, וחלילה מלהשפיע על צעירי חמד שיבואו למקום הזה, וח"ו ילך שם להרביץ תורה ברב או במעט.

תפקידנו בעת הזאת לחזק את מבצרי התורה בכל, ובפרט את המסגרות הישיבתיות על טהרת הקודש המטפלים באמצעות בנאמנות ובמסירות ומטים שכם ויד סומכת להתלמידים היקרים שיחי' המבקשים וראויים לחיזוק ועידוד תמידי, אשר פועלים גדולות ונצורות להוציא יקר מזולל ומקימים בתים נאמנים לתורה וליהדות ולעמוד בפרץ נגד כל אותם הדברים שמתחדשים ומוסווים

במעטה של קדושה רח"ל, בלא שום פשרה והתחכמות כלל. חלילה וחלילה, לא תהיה כזאת בישראל.

נאום הכותבים ברעדה ולב שבור על הנסיונות הגדולים והקשים שעומדים עלינו, ועל זה אמר דניאל (פי"ב) על אחרית הימים "והיתה עת צרה וגו' יתבררו ויצרפו רבים וגו', והמשכילים יבינו". החותמים בתקווה שיתקיים הייעוד ד"המשכילים יבינו"

משה שמואל שפירא

יחיאל מיכל פינשטיין

בנוסף לכל הנ"ל יש עוד הרבה סיבות שקשה להעלות על הכתב, על גודל החורבן, ולכן אין שום הכשר לתופעה חדשה זו.

זלמן רוטברג

שמואל אויערבאך

הנסיון מורה כי הדרך היחידה היא לעמוד בתקיפות

כ"ז לירח סיון ה' תשס"א

למעלת כבוד הגאון המופלא הנותן עיניו ולבו לצרכי עם ישראל... שליט"א
ראשית אדרוש בשלום כבוד הדר"ג שליט"א, ועתה באתי לבקש מאת הדר"ג שליט"א היות והנידון כעת הוא בבג"ץ על החוק לדחיית גיוס בני הישיבות הק', ועומדות ב' אפשרויות, או לדרוש המשך קיום החוק הממשיך את ההסדר הקיים, או להעלות על הפרק את החלטות ועדת טל ולדרוש את קיומם, והנה מאישור החוק וקבלתו בכנסת הוכח שע"י עמידה איתנה והשתדלות ראוי' ניתן יהי' להעביר את החוק הזה גם ללא התוספות שע"י ועדת טל, ואף שתוקף החוק הוא רק לשנתיים, הרי גם תוקף דחיית גיוס בני הישיבות ע"י חוק טל הוא רק לחמש שנים, ואדרבה ע"י חוק טל בתוך החמש שנים תוקם ועדה שתוסמך לבחון את מצב בני הישיבות ובכוחה לשנותה.
והנה מהנסיון המר אחריתן של הועדות הם רק צרות, זאת מלבד שועדה זו מוקמת בהסכמתנו. ומה גם שהם מצהירים בגלוי על מטרות ועדה זו, וד' יתברך נותן התורה יצילנו מעצתם.
וברור שסמכויות ועידה זו יבואו לידי ביטוי. (משא"כ עד היום שהסמכויות הם בידי שר הבטחון, אינם באים לידי ביטוי מאחר והוא כבול בידי הממשלה והשותפים בה, ועוד סיבות).
והנה במסקנות והחלטות ועדת טל רבו הבעיות ואין צורך להאריך בהם. וא"כ עתה שניתן להעביר את החוק היבש ולהמנע מהתוספות שע"י חוק טל, פשוט שאף להמצדדים שבליט ברירה יש לקבל אפשרות חקיקת חוק טל, הרי שעתה אין מקום לקבל חוק זה.

והדבר ברור כי הבג"ץ והפונים אליו לא יעצרו בקבלת חוק טל, כי הלא דרישתם היא לשוויון מוחלט, ולא יספק אותם אלא גיוס כללי של בני הישיבות רח"ל. ומהנסיון הוא שהדרך היחידה פה בארה"ק הוא לעמוד בתוקף מוחלט על כך כי אין לגעת בישיבות הק' ובהיכלי התורה, ורק ע"י עמידה תקיפה ישמר המצב הקיים. אשר על כן באתי בבקשה מהדר"ג שליט"א כי הדיון בבג"ץ יהי רק על אישור החוק בלבד ולא התוספות שע"י חוק טל.

והיות והחוק היבש כבר התקבל בכנסת בחקיקה א"כ ביכולתנו לתבוע מהכנסת ומהממשלה שיגנו על חוק הזה מול הבג"ץ וזהו תפקידם. הן מבחינת החוק והן מכח ההסכם בין סיעת יהדות התורה ובין הממשלה והעומד בראשה שלא בא אלא להסדיר ענין חוק זה. והנני בברכה כי יאריך ה' שנות הדר"ג שליט"א בטוב ובנעימים להאיר עיני ישראל באור תורתו ויראתו עד כי יבוא שילה.

בברכה מרובה וביקר,
מ. ש. שפירא

שינוי מועט הזיקו גדול

ו' כסלו ה'תשס"ב

למעלת ידידנו מכובדנו, איש המעלה ורב פעלים, מוה"ר... שליט"א נעימות בימינו נצח היות והועלתה הצעה חדשה בענין דחיית גיוס בני ישיבות, הנני שב לגלות דעתי בזה, כפי שכבר שוחחנו בעל פה, וכבר גילו דעתם ראשי הישיבות שליט"א שאין לעשות כל שינוי במצב הקיים וח"ו להסכים לזה. וכל שינוי אפילו מעט, הזיקו המיידית גדול מאד וגם אחריתו סכנה ח"ו.

הכותב בחרדה
בידידות, מ. ש. שפירא

אין כל מקום לדיון ומו"מ בענין זה, כי בנפשנו הדבר

[החלטות מאסיפת נשיאות וועה"פ של ועד הישיבות בענין וועדת טל, כפי שנכתבו בכת"י מרן ראש הישיבה זללה"ה והוסכם פה אחד ע"י כל גדוה"ת משתתפי האסיפה]

א. היות והתורה היא חיינו ואורך ימינו וסוד קיומנו, והיא המגינה על היהודים היושבים פה באה"ק והנמצאים בתפוצות, חובתנו בשעה זו שעת צרה היא ליעקב להגביר חילים לתורה להרבות ספסלי בית המדרש ולחזק את ידי לומדי התורה להתחזק בלימוד התורה באופן שהמחשבה כולה תהי' אך ורק בתורה ובכך נגן על אחינו בית ישראל הנתונים בצרה.

ב. בענין הנסיונות לחדש את גזירת גיוס בני הישיבות נ"י דיונים בבג"ץ ועוד, דעתנו שאין כל מקום לדיון ומו"מ בענין זה ואין לשנות כלום מההסדר הקיים עד עתה הדוחה את גיוס בני הישיבות כי בנפשינו הדבר, וכבר הורה זקן מרן הגרא"מ שך שליט"א בזה שיש למסור הנפש על כך. ואנו מביעים את חרדתינו לנוכח הנסיונות והדיבורים אודות דרכים לצמצם ולמעט מספר הלומדים בישיבות הקדושות והכוללים. ובזכות לומדי התורה ניוושע מכל צרותינו.

הישיבות הם יסוד קיומנו

ה' בטבת ה' תשנ"ט

הנה בזמן האחרון עלה שוב על הפרק פשרות בנידון חלק מבני הישיבות, והנני קורא לעוסקים בזה "הרפו ידיכם", וכי כל שינוי שהוא בהסדר הקיים עלול לזעזע קיומו של עם ישראל בארץ ישראל ח"ו, כי תלמוד תורה והישיבות הם הם יסוד קיומנו ויסוד חיינו, וחלילה לדון בזה באיזה פשרה שהיא.

וידוע ממעשה דבר כוכבא ורבי אליעזר המודעי, במדרש איכה, שבהריגת רבי אליעזר נודע כי לא בר כוכבא וחיילותיו הגיבורים הגינו על ירושלים כי אם רבי אליעזר ותורתו. וד' נותן התורה יקיים את עמו ותורתו, ונזכה לישועת ד' במהרה בקרוב.

הכותב בחרדה
מ.ש. שפירא

קיום הישיבות הוא קיום התורה

לכבוד ראשי הישיבות וראשי הכוללים הרבנים הגאונים שליט"א
כבר גיליתי דעתי נגד כל הצעות שהציעו בוועדה שדנה בנושא גיוס בני הישיבות. כי חלילה מלפגוע כל פגיעה ברוח הישיבות ובתי מדרשות, כי קיום הישיבות הוא קיום התורה, וקיום התורה הוא קיום עם ישראל, שאינה אומה אלא בתורתה, והם חיינו. ומפורסם בשם רבינו חיים מואלז'ין זללה"ה, כי אילו היה העולם רגע בלי תורה, הי' כל העולם חוזר לתוהו ובוהו. קיום התורה ומעלת תלמידי חכמים היא כדרכה של תורה במסירות נפש, ולא לחשוב חשבונות רבים.

ומי יתן, והיו כל עם ד' לומדי תורה והיו ניזונים מלחם שמים כמו במדבר.

ואלו האומרים פן ירבה כבר קדמם פרעה, וד' אמר כן ירבה.
 כך היה דעתם ושיטתם של רבותינו מוסרי התורה שבכל דור ודור.
 ואתם בני הישיבות היקרים, חזקו ואימצו בתורתכם ואל תחשו, כי ד' עמכם גבורי החיל,
 ובזכות תורתכם נזכה לגאולה שלימה במהרה בקרוב.

כרחשי לבב ביקר
 מ.ש. שפירא

שלא להופיע לוועדה לדון בענין בני הישיבות

כ"ח שבט תשס"ב

לכבוד הרה"ג הנעלה והנכבד מאד ידידנו עוז
 שלוחא דרבנן כמוהר"ר אשר טננבוים שליט"א,
 רוב שלום.

באנו בשורות אלו להורות לפנינו בענין שהובא לפנינו כי מעלתו נקרא להופיע בפני ועדה הדנה
 בענין בני הישיבות, והרינו בדעה אחת לבל יופיע שם כלל וכלל.
 עת צרה היא ליעקב. שמועה שמענו כי אחים טועים שלא זכו למדע תורתנו ולא זכו להבין את
 סוד קיומנו כעם, אינם יודעים את נותן התורה, את תורתו ואת לומדי תורתו. מטכסים עצה איך
 להמעיט את מספר לומדי התורה הקדושה.
 ותחילת מלאכתם לשנות את הנהוג כאן בארץ ישראל משנת תש"ט ועד היום, ואינם ברי הכי
 להתבונן נפלאות עצם קיומנו כאן בארצנו הקדושה שכל יום אנחתנו מרובה השם ישמרנו ברוב
 חסדיו.

הזכות הגדולה של לומדי התורה בישיבות הקדושות הנוהגות במסורת אבותינו ללא שינוי היא
 העומדת לעם ישראל בכל העולם כולו ובפרט כאן בארץ הקודש. כל הנוגע או המשנה מהנהוג מאז,
 הרי זה כנוגע בבת עינו ובעצם קיומנו, וכבר גילינו כמה פעמים את דעתנו שפעולתם של הרוצים
 לשנות, מעמידה בסכנה איומה את כל הישוב היהודי בארץ ישראל.

הננו להודיע ולגלות את דעתנו כי אין נושא בני הישיבות ענין לדון בו כלל וכלל וכבר הורו זקני
 וחכמי ישראל ז"ל כי באם שינוי כל שהוא בצורת עולם התורה, בענין הסדרי הדיחוי מצבא, או
 ימציאו שרות אזרחי כל שהוא, הרי זה בנפשינו רחמנא ליצלן. וכיון שרוצים לשנות עתה ואפילו כל
 שהוא, וגם מביעים דעות בסדרי הישיבות, ובודאי כל מגמתם להגיע אל הלומדים עצמם כפי
 שאומרים וכותבים בכמה מקומות ורק פותחים בפה - רך וסופו ידוע השם ירחם. אין זה אלא

מניסיונות הדור האחרון להכניע את תולעת יעקב, ואין כוחה של תולעת זו אלא בפה בעמלה של תורה ובתפילה. ואלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם השם אלוקינו נזכיר. הננו מה להורות למעלתו כי אסור לו להופיע בפניהם כלל ועיקר לא ביום שלישי בזה השבוע ולא ביום אחד, לא לדון עמם, ולא לדבר עמם כלל בענינים אלו. ומצפים אנו לישועת השם והתגלות מלכותו יתברך עלינו.

בכבוד ויקר

שמואל באאמו"ר גאון ישראל מוה"ר
שלמה זלמן זללה"ה אויערבאך

מיכל יהודה ליפקוביץ

משה שמואל שפירא

על גזירות גיוס בני הישיבות

בס"ד כ"ז אד"ב ה'תש"ס

למעלת כבוד ידידנו רב מכובדנו
הרב הג"ר אשר טננבוים שליט"א

באתי לחזק את ידי כבודו שליט"א נגד גזירות בגיוס בני הישיבות בכל צורה שהיא, ויעמוד נא כבודו בכל תוקף על כך מבלי שום שינוי כמו שהיה עד כה, וזכות התורה והישיבות יעמוד למע"כ שליט"א לקיים התורה בישראל על ידו.

ברחשי ידידות נאמנה ביקר,
מ. ש. שפירא

כמדומה אני כברור ממש אשר אין צורך כלל לבאר לפני מע"כ ידידנו שליט"א על הדבר המבהיל והחמור והנורא לנגוע ולטשטש בדבר היקר והקדוש לנו מבצרי התורה בארץ הקודש, אך ראיתי שבכל זה דברי תורה וקיומה של תורה צריך חיזוק, לזה הנני מצטרף חתימתי לחזק ידי מע"כ שליט"א להזהירות הגדולה והקדושה המוטלת בדבר המשמש לקיומה של תורה.

שמואל באאמו"ר גאון ישראל מוה"ר שלמה זלמן זללה"ה אויערבאך

עוד כ"ל

כ"ח אד"ב ה'תש"ס

למעלת כבוד ידידנו רב מכובדנו
הרה"ג רבי אשר טננבוים שליט"א
מנהל ועד הישיבות

באתי בזה לחזק את ידי כבודו בעמידתו האיתנה עבור עולם הישיבות שזה לפי אמונתנו קיום
אומה הישראלית, מבלי ויתור כלל בעניני גיוס, והגשתם דו"ח נפרד מחברי הועדה וכן הוא דעת כל
ראשי הישיבות בישראל.

ואני תפלה, יהי ה' אתו ובכל דרכיו ישכיל,

בידידות וביקר
מ. ש. שפירא

ברכת "חזק ואמץ" על התנערותו ממסקנות וועדת טל ב"החלטת יחיד"

אור ליום ז' ניסן תש"ס

למעלת כבוד ידידנו עוז מנהל ועד הישיבות, הרה"ג ר' אשר טננבוים שליט"א.

נא להגיש את החלטת יחיד לידי הממונה על ועדת טל. וחזק ואמץ להשאיר חוק שחרור בני
הישיבות כמו עד כה. וברור שזהו קיום התורה וקיום עולם הישיבות וקיום האומה הישראלית.

בברכה מרובה ויקר,
מ. ש. שפירא

גם אני מצטרף לדעתו הגדולה של הראש ישיבה הגאון רבי משה ש. שפירא שיש להגיש הגילוי
דעת,

בתפילה לקדש ש"ש. מיכל י. ליפקוביץ

איני יכול לקחת אחריות על הנעשה בדגל התורה

בס"ד, באר יעקב, י"ב מנ"א ה'תשס"ב

למעלת מזכיר מועצה"ת, הרב הגאון מוה"ר ... שליט"א, והרב הנעלה מוה"ר ... שליט"א,
ישאו ברכה מאת ד',

מאחר והנעשה בזמן האחרון ע"י נציגי תנועת דגל התורה בענין החוק הנוגע לדחיית גיוס בני
ישיבות הוא בניגוד לדעת רוב ראשי הישיבות שליט"א, וזצוק"ל, ובראותי כי ע"י השתתפותי

במועצה"ת אין באפשרותי להשפיע בענין זה שנשמת עם ישראל תלוי בו, ולפתח חטאת רובץ, ואיני יכול לקחת אחריות על הנעשה בזה ע"י הנציגים.
ע"כ הנני להודיע כי הריני מסלק ידי מכל אחריות ושייכות לתנועת דגל התורה.
הכותב בצפי' לרחמי שמים ולהרמת קרן התורה,

ביקר
מ.ש. שפירא

כי על קיום חיינו לא נבוא בדין ודברים ולא נתפשר עליהם במאומה

תשס"א,

למעלת כבוד תורת גדולי התורה שליט"א, הנאספים לקיום התורה בארץ הקודש הספונה בימינו אך ורק בהשיבות והכוללים הק'.

מה יש להוסיף על הנאמר בכינוסם של שרי התורה שליט"א, אך לא אמנע מלעלות על הכתב תקותי כי מאסיפה חשובה זו תצא הכרזה ברורה כי עסק התורה הוא חיינו ואורך ימינו ולשם כך נמסור את נפשנו, למען ידעו זאת הקמים עלינו כי על קיום חיינו אלו לא נבוא בדין ודברים ולא נתפשר עליהם במאומה.

כרחשי לבב וביקר,
מ.ש. שפירא

מחוייבים למסור הנפש במאבק איתן כנגד כל שינוי מההסדר הקיים.

דעת תורה ברורה:

הן כבר נודע ונתפרסם ע"י כל גדולי ישראל ממשיכי דרך אבותינו ורבותינו זיע"א, שחוק הנקרא "חוק טל" בענין גיוס בני הישיבות, מטרתו ברורה לא רק להפיל חללים רבים ע"י הפיתויים של המסלולים השונים להכריתם מבית חייהם לתוך זוהמת הדור אשר מחויבים למסור נפש שלא להזדקק חלילה לתוכניות אלו בכל שם וחניכא דאית להו, אלא מטרתו הסופית לקעקע יסוד חייו של כלל ישראל, הן הן הישיבות הקדושות, לשנות צורתם וטהרתם כפי שקיבלנו מאבותינו ורבותינו זיע"א, שמסרו נפשם ממש לשמרם בכל טהרתם, אשר זה הוא לקעקע ביצתן של ישראל ורוח אפם ונשמתם, ואשר על כן המציאו שנת הכרעה ושירות אזרחי לבני הישיבות.

על כן הננו לגלות בזה דעת תורה ברורה, כי כל אשר נותן ידו להעברת כל חוק שיש בזה איזה שהוא שינוי מההסדר הקיים, הרי הוא נותן יד להרס טהרת וקדושת בית חיינו, הישיבות הקדושות, ובכלל מחטיאי הרבים במעל שאין גרוע ממנו, ומידם יתבע הריסת היהדות והישיבות בארה"ק, ועתידים ליתן על כך את הדין.

החותמים בחרדה, מנ"א התשס"ב

מאיר באאמו"ר הגאון החסיד
רשכבה"ג מרן יצחק זאב הלוי
זצוקללה"ה סאלאווייציק

יחיאל מיכל פינשטיין

משה שמואל שפירא

הישיבות הק' הם יסוד שמירת וקיום התורה הק' בבית ישראל, ובצורתן כמו שנמסרו לנו מדור דור. ואין לאף אחד כח ושום רשות להכנס לדיונים לעשות בזה שינויים כלל ממה שנהוג עד עכשיו, וכדי שלא להיות נכלל עי"ז ח"ו בכלל מהרסי תורתנו הק' ומחטיאי הרבים.

הכו"ח נשען על הבטחותיו ית"ש שלא תשכח מפי זרעו

משולם דוד באאמו"ר הגה"ח רשכבה"ג מרן יצחק זאב הלוי זצוקללה"ה סאלאווייציק

דרכה של תורה במסירות נפש

ירח אייר ה'תשס"ג

למעלת כבוד ראשי ומנהלי הכוללים והישיבות הקד' ושאר מוסדות התורה שיחי', ישאו ברכה מאת ד'.

באשר המצב הכספי השורר בכוללים ובישיבות קשה, איש לרעהו יאמר חזק היאך לעמוד בנסיונות הקשים שבאו על מרביצי התורה ומחזיקי בארה"ק. אף שבכל יום צריכים חיזוק, מ"מ במצב נסיונות אלו לא די בזה. ושומה עלינו לידע דברי התרגום עה"פ בפרש' ויחי "ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידו מידי אביר יעקב", ובתרגום יונתן ב"ע כתב: "מן אולפן תקיף דקבל מן יעקב". הנה בשעת נסיון לא הספיק ליוסף חכמתו צדקתו וקדושתו, אשר היה "נזיר אחיר", ומה שנתן לו הכח לעמוד בניסיון היה מה שקיבל מיעקב אבינו.

בכדי לעמוד בנסיונות אלו, זקוקים אנו לאולפן תקיף שראינו וקיבלנו מרביתנו ראשי הישיבות ולמנהיגיהם זת"ע, היאך מסרו נפש לקיים ולהרבות תורה בישראל אף שהמצב היה קשה במאד מאד והגיעו מים עד נפש, ומכח מסירות נפשם שראינו אצלם, קיימים כיום הישיבות ויש תורה בישראל, ובזה נוכל גם אנו לעמוד בנסיון.

והאופן לעמוד בנסיון הוא ככתוב בדברי חז"ל על ניסיונו של אברהם אבינו ע"ה, שאם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז, שאמר הקב"ה לאברהם אם אתה עומד בנסיון כחומה, אפשר לבנות עליך את עם ישראל, אך אם אתה עומד בנסיון חלש כדלת המסתובבת, אזי אי אפשר שתהיה היסוד לבניין עם ישראל, כלומר שכשעוסקים בבניית עם ישראל, לא די לעמוד בנסיון, אלא להיות חזק כחומה.

הנה הישיבות והכוללים ושאר מוסדות החינוך לחיי התורה הקד', הם המה נשמתו ומהותו של עם ישראל, ולנסיונות קיומם צריך להיות חזק כחומה בצורה, שבזה נוכל להיות חלק מקיום יסוד ובנין אומתנו, שהמה חיי תורה ויראת ד'.

וכאשר אנו רואים שאותם אלו שפעמים באים בפה רך וכביכול בחמלה על משפחות העוסקים בתורה, באים עתה ביד קשה על משפחות לומדי תורה, **ויודעים אנו שמטרתם היא להמעיט תורה בישראל**, כי אין אומתנו אומה אלא בתורתה, ורצונם לעשות ישראל ככל העמים, אל לנו לשים ליבנו לכך. וכמו שמצינו בפרעה, שגזר על כל הבן הילוד בפחדו מלידת משה מושיען של ישראל, והנה 'יושב בשמים ישחק, ד' ילעג למו', ומשה גדל על ברכי פרעה עצמו. ואדרבה, רק אח"כ כאשר נתעכב משה במילת בנו, בא מלאך להורגו, אפילו שבהריגתו לא היו ישראל נגאלים, כי גזירת הגאולה היה שתהיה דוקא ע"י משה. וזהו היסוד, שאין לנו לחשוש מכל הקמים עלינו, וכמו שמושיען של ישראל גדל אצל פרעה עצמו, ורק כשהיה עיכוב במצוה בזה כבר היתה הגאולה בסכנה.

הנה מגזירות הרשעים אל לנו לחשוש, שלא מפיהם אנו חיים, והרי לא יעלה על לבבינו לאמר שלהם ולרצונם מסור קיום התורה בארה"ק, ואדרבה, אצלנו צריך לראות כיצד להתחזק בקיום התורה ע"י העסק התמידי בה, ושנדע ערכה של תורה מהי.

וכדברי חז"ל על הפסוק "טוב לי יום אחד בחצריך מאלף", שדוד אמר להקב"ה ששמע שאומרים מתי ימות זקן זה ויבוא שלמה בנו ויבנה את ביהמ"ק, אמר לו הקב"ה טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתיד שלמה בנך להקריב בכל יום. הנה תורת יחיד של יום אחד חשובה לפני הקב"ה יותר מבנין ביהמ"ק והקרבת הקרבנות, ואף שביהמ"ק הוא מקום שממנו רוח הקודש וכפרה לכל כלל ישראל, מ"מ לתורת יחיד אין ערוך.

וכמה עלינו להתחזק ולדעת ערכה של תורה, שחלילה לא ידבק בנו מאומה מהאומרים "מאי אהנו לן רבנן". והרי יחיד המוסר עצמו לעסק התורה, אין דומה לו לפני הקב"ה. והוא סוד קיום ישראל וממנו ישועת הכלל כולו.

ולאותם אשר הטו שכמם לסבול החזקת לומדי התורה ונדיבי עם אשר האיר ד' עליהם להבין שזכות התורה והחזקתה אין למעלה הימנה ואין לך נתינה חשובה מזו, יאמר, אשריכם ואשרי

חלקכם, שאתם זוכים להחזיק במקיימי כלל ישראל כולו אשר תורתו של כל יחיד מהם שווה הוא לפני הקב"ה מאלף עולות.

ולאחי ורעי האהובים והיקרים עמלי תורה, אשר מוסרים עצמם להיות בד' אמות של הלכה מתוך הדחק, עליכם ועל בתיכם הנושאים יחד את עול תורתכם נאמר, טוב לו לאדם אחת בצער ממאה שלא בצער, אשריכם בעולם הזה וטוב לכם לעולם הבא.

והנה וודאי שלא עת לרפיון ידיים, ונחוץ לטכס עצה היאך להרבות תורה ולהחזיק הישיבות והכוללים ושאר מוסדות התורה, כאשר עיננו תלויות אך ורק אל הקב"ה, אשר בידו לבדו מסור קיום לומדי התורה ומשפחותיהם, ויניח ד' נועם טובו עליכם להצלחה בכל מעשי ידיכם והבוטח בד' חסד יסובבנו.

הכותב בצפיה להרמת קרן התורה ולרחמי שמיים
מ.ש. שפירא

חיזוק בני התורה בשעת סכנה לעם ישראל

למע"כ מרנן ורבנן, גדולי התורה, לומדי התורה ומחזיקיה שליט"א,
הנאספים לכבודה של תורה לחיזוק מבצרי התורה, מוסדות הקודש
בראשות ידידי הרה"ג רבי ... שליט"א
נעימות בימינכם נצח,

בפרשת שמות כשמשה ה' בדרך להוציא את בני ישראל ממצרים, כתוב "ויהי בדרך במלון ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו" וכמאמר חז"ל לפי שנתרשל במילה, והנה מובא במדרש שהיתה גזירה מיוחדת שדווקא משה רבינו הוא יהי' גואלם של ישראל, ואם אין משה גואלם אינם נגאלים, ובכל זאת כיון שנתרשל במילה נכנס לסכנת מיתה ח"ו, ועי"כ הי' בזה סכנה לכל כלל ישראל שהיו נשארים בגלות מצרים.

ורואים מכאן דבר נורא, שהרי פרעה כמה גזירות גזר וכמה פעל ועשה כדי שלא יוולד מושיעם של ישראל, ולכך גזר על כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, אבל "יושב בשמים ישחק, ה' ילעג למו", ומשה רבינו נתגדל דוקא על ברכי פרעה, ובביתו, אבל היכן באמת הסכנה לכלל ישראל, דוקא אצל משה רבנו עצמו.

שהרי אין הקב"ה מתחשב, לא בגוים ולא בדומים לגוים כל שונאי ישראל לדורותיהם, אין הקב"ה מתחשב בהם כלל וכלל, ואדרבא, יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו, והיכן כן מסתכל הקב"ה? דוקא בבני תורה, בשבט לוי וגדולי ישראל, שם צריך להזהר.

וגם לאחרונה יצאה מלכות הרשעה ברצונם לגזור גזירות על התורה ועל לומדיה, ע"י רעיונותיהם שהעלו זה מכבר, ולאחרונה הוסיפו גם בגזירות שירות לאומי אורחי לבני ישיבות וכוללים ועוד כיוצא בזה כשכל מטרתם לעקור תורה מישראל, אבל יושב שמים ישחק ה' ילעג למו, אין צריך להתחשב בהם ובהמונם, אין הם בעלי בתים על התורה ולומדיה והקב"ה בעצמו יפר עצתם.

אבל שמעתי בשם מרן החפץ חיים זצוקלל"ה, שבזמן שמתעורר גזירה על כלל ישראל באיזה ענין, צריך לשים לב ולהתבונן שמסתמא דווקא בקרב בני תורה נחלש, ויש התרשלות באותה מצוה, ואם יש גזירה שמדברים בענין בני תורה סימן הוא מן השמים שצריך להתחזק בענין זה. הרב הגאון רבי... שליט"א הוא הגבר ממקימי עולה של תורה בכמה מקומות בארץ ישראל ברשת של ישיבות וכוללים ובניינים לתורה, ועליו נאמר, ברוך אשר יקים את דברי התורה הזאת. ויתן ה' מנועם טובו על כל מעשי ידיו, וברכת ה' תחול על כל המסייעים בידיו, להגדיל תורה ולהאדירה.

על טהרת הת"תים - שלא ליתן פתח למשרד החינוך

בס"ד, ערש"ק פר' וירא [תשס"ה]

לכבוד מנהלי הת"תים שליט"א המתאספים בבית מע"כ מחותני הגאון ציס"ע הגרמ"י ליפקוביץ שליט"א שלום רב,

הנני לחזק בזה את מנהלי הת"תים הניצבים במאבק כנגד קיצוצי תקציב, וניסיונות פיתוי לשנות מעמדם של הת"תים מקדמת דנא, ולשלוח מלמדים להשתלמויות וכן לא יעשה. והנני פונה הנדיבי עם לתמוך ולסייע בידי מוסדות אלו שיוכלו להמשיך בדרך הסלולה לנו בלא שום שינוי וכל המסייעים יתברכו ממקור הברכות.

בברכת התורה
יוסף שלו' אלישיב

מוצש"ק וירא תשס"ה,
הנה דברי גאון ישראל שליט"א א"צ חיזוק, והנני לחזק להיראים לדבר ה' הנדברים בביתו של רב האי גאון וצדיק, הגרמ"י ליפקוביץ שליט"א, לעמוד בפרץ כנגד המבקשים לחבל בנפש עם ה' ע"י שנויים בדרך הת"ת ומקומות החינוך בהוספת לימודים או השתלמויות למלמדים וכל כיו"ב.

וחלילה לתת את עתיד ילדינו ביד אלו אשר כל כוונתם עקירת הדת. וישפיע ה' שפע ברכות ממעל לפתוח להם את אוצרו הטוב כאשר נלך בעקבי הצאן על משכנות הרועים.

דוש"ת, המצפה לרחמי ה'
מ.ש. שפירא

עוד בענין הנ"ל

הן הוא יסוד פשוט מעיקרא שלא לשנות מדרך הת"ת, ואין מקום לדון על כך כלל, ולכך הנני מצטרף לדברי גדולי ישראל שליט"א לחזק מנהלי הת"ת ללחום בכל כוחנו על משמר החינוך.

מ.ש. שפירא

בענין הרפורמים

כאשר החשך יכסה ארץ וכת הרפורמים והקונסרבטיבים מהרסי הדת מנסים לנעוץ צפורניהם בארה"ק ולקבל הכרה כי הם נמנים כביכול בין הזרמים ביהדות ח"ו באנו בזאת להגיד דעת תורה כי אין להעלות על הדעת לתת להם הכרה כל שהיא, ואסור לנהל כל מו"מ עם מהרסי הדת אשר מזייפים את התורה והביאו להתבוללות והחרבת היהדות בתפוצות ישראל.

אנו קוראים לכל אחד ואחד אשר בידו למנוע חילול ד' נורא זה של הכרה ושיתוף פעולה עם הרפורמים והקונסרבטיבים לעשות כל אשר בידו למנוע פשרה זו, וכל הנותן יד לפושעים אלו, הוא נמנה על משנאי ד'.

וד' יתברך יערה רוח טהרה ממרום, להשיב לב בנים לאביהם שבשמים.

אין מקום למסלולים או מסגרות חילופיות

לכאלו שאינם עילויים ובעלי כשרונות

[הערת רבינו בשולי העותק של פרוטוקלי 'ועדת טל' שברשותו]

שם נכתב כדלהלן:

אנו סבורים שכבד הגרעין של לומדי התורה המתמסרים ללימוד כנדרש, שלגביהם ימשך ההסדר, (ישנו מספר לא מבוטל של תלמידים הלומדים בפחות מוטביציה וכן יש תלמידים שכישוריהם השכליים והנפשיים אינם מתאימים ללימוד האינטנסיבי הממושך, בהם יש כאלה שראשי הישיבות היו רואים את פרישתם בעין יפה, אילו ידעו שבכך לא יהיו נדחים מאורח החיים החרדי.

עבור אלה, שאינם מתאימים להסדר "תורתו אומנותו", יש לפתוח חלופות
ומסגרות שירות ההולמות את אורח חייהם, מתוך הנחה שלחץ הפרנסה מצד
אחד ומעשיותן ומשיכתן של החלופות והמסגרות מצד שני, יגרמו למספר
ניכר של תלמידים לבחור בהן.
לפיכך, על הפתרון להיות רב מסלולי, רב תחומי ורב בריהרה. להותיר
מספר מסלולי שירות ודחיית שירות אפשריים. להציע מספר תחומים של
שירות המאפשר מספר רב ככל האפשר של נקודות בחירה וברירה..."

וכאן ציין רבינו מרן ראש הישיבה זצוק"ל:

**"אני משמש כראש ישיבה יותר מחמשים שנה, ויצאו אלפי תלמידים מיישיבתנו, ולא מצאתי
תלמידים כאלו. מובן שיש בעלי כשרונות ויש כשרונות רגילים, אבל כולם לומדים ועושים חיל
וגדלים לתלמידי חכמים. ואם נמצא יחיד כזה הוא מוצא את דרכו".**

מוסדות "בית יעקב" לא נועדו לשמש כאוניברסיטאות רח"ל

מוצש"ק פ' וארא ה' תשס"ב

למעלת כבוד ידידנו הרבנים שליט"א, יראי ד', הנדברים לשמירת המוסדות הקדושים לבית יעקב,
נעימות בימינם נצח.

הייתי צריך לבוא להשתתף באסיפה בענין זה החשוב כל כך, אך מפאת סיבות קשה עלי
הנסיעה. ומ"מ לא אמנע מלהעלות הדברים הפשוטים, כי כל תכלית בית יעקב הוא לחזק את בנות
ישראל לשמירת התורה והמצוות ובכדי שיוכלו ביתם על אדני התורה בטהרה, ומה גם אשר חינוך
בנינו ובנותינו לתורתנו מסורה בידם, ולזה בלבד יסדו את בית יעקב, ובודאי שיש להתנגד לכל
דבר היכול לגרום לשינוי ממטרה קדושה זו. ובתביעות הבאות ממשרד החינוך אין להתחשב, וגם
בזה לא יאמר די, ואם לא עתה אז לאח"כ, ורצונם הוא להפוך מוסדות קדושים אלו להיות
כאוניברסיטאות רח"ל.

והשי"ת יפר עצתם, ודיינו בשנות הלימודים הקיימים עד עתה.

ואנו עינינו נשואות להקב"ה שיצו את ברכתו לשומרי משמרת תורתו ומצוותיו, ויחזקם ויאמצם
ויערה על כולנו רוח טהרה מרום.

כרחשי לבב ביקר,
מ. ש. שפירא

מחאה גדולה

על התרת הרסן בביזוי גדולי ישראל מפאת חילוקי דעות*

אסרו חג מתן תורה, ה' תשס"א

חרדתי לשמוע כי יש שהפיצו כתבי גנאי ופלסתר על אחד מגדולי הדור שליט"א, אוי להם מעלבונה של תורה.

ואין זאת אלא שלא טעמו טעם עמלה של תורה, וזול בעיניהם כבוד חכמים וגדולי. והנה גם מלפנים בישראל היו חילוקי דעות בין גדולי תורה, אבל מעולם לא הגיעו עד שפל כזה לבזות אחד המיוחד בגדולי תורה שליט"א.

ולכותבי פלסתר אלו, ייאמר, סורו נא מאהלי שם. ואין ליושבי אוהל אלא להתחזק בתורה באופן שהמחשבה תהי' כולה אך ורק בתורה, ובכך נרים קרן התורה המושפלת.

הכותב בצער על חילול כבוד התורה,
מ. ש. שפירא

יוסף שלו' אלישיב
ירושלים

בס"ד, י' סיון תשס"א

אנו מצטרפים בזאת למחאה הנמרצת של הגאון הגדול ראש ישיבת באר יעקב שליט"א על ביזוי אחד ומיוחד מגדולי הדור.

החותמים בצער
יוסף שלו' אלישיב

מיכל יהודה ליפקוביץ	שמואל אויערבאך	חיים פינחס שינברג	חיים קניבסקי
אברהם יעקב זלזניק	צבי מרקוביץ	ברוך רוזנברג	חיים שאול קרליץ
ש.י. ג. קרליץ	מאיר צבי ברגמן	גרשון אדלשטיין	

* מכתב זה ללמדנו בא כי על אף שהיה מדובר בחילוקי דעות מהותיים בדברים שנשמת היהדות תלוי בה, אעפ"כ מעולם לא הותרה הרצועה להחרים ולרדוף גדולי תורה באשר הם. ולצערינו מאז נפל רבינו מרן הגרי"ש אלישיב זיע"א על ערש דווי, אין לך יום שאין צרתו וקללתו מרובה מחבירו, כאשר בני בליעל אשר לא תורה ולא דעת למו, מעיזים להשתלח בשרפי מעלה, ולהעליב במלאכי ה' צבקות, בטענת כזב ושטות בתורה חדשה אשר בדו מליבם.

אין זה הסדר לדיחוי, אלא התחלת ביטול, וסופו חמור מאד

הוראה ברורה

אנו החתומים מטה ראשי ישיבות וראשי כוללים ראינו את הנוסח החדש המוצע כעת כחוק "להסדרת דיחוי שירותם של בני הישיבות שתורתם אומנותם".

ראינו בין סעיפי הנוסח שני סעיפים שאינם נוגעים ואין להם מאומה ל"בני ישיבות שתורתם אומנותם". שני הסעיפים נוגעים רק למי שאינו נמצא במסגרת הישיבות ואין תורתו אומנותו.

ואלו הם: הסעיף העוסק ב"שרות אזרחי" או לאומי למי שחפץ בכך [כעת סעיף 3 בהצעת החוק], וסעיף העוסק ב"שנת הכרעה" [כעת סעיף 6 בהצעת החוק]. אנו רואים בהכנסת שני סעיפים אלו לחוק הנוגע לדיחוי שירות לבני ישיבות שתורתם אומנותם, התחכמות לבלי לתת לבני הישיבות שתורתם אומנותם את הדיחוי כראוי.

אין זה הסדר לדיחוי אלא התחלת ביטול הסדר הדיחוי וסופו חמור ביותר.

אשר על כן אנו מגלים דעתנו כראשי ישיבות וכוללים כדלקמן:

(א) אנו מתנגדים נחוצות להכנסת סעיפים אלו ושכאלו לחוק העוסק בהסדרת דיחוי שירות רק לאלו ש"תורתם אומנותם".

(ב) חובה על הנציגים החרדים המשתתפים בהצבעה על נוסח החוק החדש הן בועדת הכנסת והן בהצבעה בכנסת להתנגד לחלוטין להכנסת סעיפים אלו ושכאלו לתוך החוק העוסק בדיחוי רק לאלו שתורתם אומנותם.

(ג) אם ח"ו ישארו סעיפים אלו ושכאלו בנוסח החוק, אזי עליהם להצביע נגד קבלת החוק כולו בכל הצבעה שהיא ללא יוצא מן הכלל.

מצפים אנו לרחמי שמים ונשענים אנו על הבטחת "כי לא תשכח מפי זרעו"

באנו על החתום מוצאי שבת נחמו נחמו עמי תשס"ב

שמואל אויערבאך

מיכל יהודה ליפקוביץ

משה שמואל שפירא

אודות המזימות החמורות ע"י גורמים שונים מבית ומחוץ לשינוי צביונה הטהור של היהדות החרדית

הן מעיקרי חובת האדם בעולמו להגות בתורה כל חייו, וכמש"כ הרמב"ם פ"א מהל' ת"ת: כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר וכו', וזו צריכה להיות שאיפת כל יהודי ירא ד', וכבר האריך אבי הישיבות רבינו בעל נפש החיים בשער ד' על חובת האדם בעסק התורה וגודל

שכרו וח"ו חומר העונש לפורשים ממנה, ובפרט בדורנו בו רבתה עזיבת התורה בכלל ישראל ויש להקדיש כל הכוחות לחיזוק לימוד התורה.

ועל כן הורו גדולי הדורות האחרונים ובפרט רבותינו הקדושים אשר כל בית ישראל נשען עליהם מרנן החזון איש וגאב"ד בריסק זצוקללה"ה לייסד הכוללים ע"מ לתת אפשרות בידי כל מי שלמדו בשיבות הקדושות להמשיך ולשקוד בתורה בלא הפרעה וללא טירדות ופיתויים, ושיוכלו הלומדים להשקיע עצמם בעמלה של תורה בטהרה ובגבורה כדרכה של תורה ללא הגבלת זמן ותקופה.

והורנו רבותינו בזה שנחיצות הישיבות הקדושות וכוללי האברכים משולבים זה בזה לקיומה של תורה בדורנו, שבכך צורך גדול ותועלת גם לצעירים הלומדים בהישיבות שרואים לנגד עיניהם הדרך הסלולה לפנייהם להתחזק ולעלות במעלות התורה עוד רבות בשנים. ועל כן הכוללים נחוצים לעם ישראל כמו אויר לנשימה והישיבות והכוללים משלימים זה את זה והם צפור נפשנו ומעוז קיומנו.

על כן כמה נצטערנו לשמוע שמשנאי התורה זוממים מזימות לפגוע במבצרי התורה הישיבות והכוללים בגזירות ובפיתויים שונים ומשונים, וכל תכליתם לרעה כאשר אומרים בגלוי **שכוונתם לעשות שינויים ומהפכה בצורת עולם התורה וציבור היראים, ולהנחיל דרך חדשה להעדיף השאיפה להשכלה וחומריות וכד', ולבטל כל ערך ההתמסרות לתורה, כאילו כל ענין זה מסור רק ליחידי סגולה אבל לצורך הרבים יש לסלול דרכים ומסלולים ומסגרות כדי לפרוק עול תורה ולקבל עול מלכות ועול ד"א.** ומרוח רעה הלזו יציצו כל פועלי און ונתעוררו עתה להקים מוסדות ל"השכלה אקדמית" ומפרסמים פירסומים למשוך אברכים וליצור "מסלול לימודי אקדמי" חדש לחרדים לדבר ד', וכל זה קשור בז"ז מלחמה מבית ומחוץ ובאין כאחת עם כל הדרכים החדשות שמנסים פורקי עול תורה להחדיר בקשר לגזירת הגיוס.

ועת צרה היא לבית ישראל מה שזוממים בתחבולות לפרוץ פרץ ולשלוח יד בהיכלי התורה למעט לומדיה ועוסקיה ע"י פיתויים שונים הנקרא בלשונם "מסלולים" וכד', אשר אחריהם מי ישורנה לערער מבצרי התורה ולעודד "השתלבות" בדרכם וברוחם של פורקי עול אשר להם אלהי כסף וזהב והשכלה, ובזים לטהרת הלב של יראי ד'. ועתה אף מעיזים פניהם לבקש גושפנקא למהפכותיהם מאת החרדים לדבר ד', באשר סוף ותכלית מטרתם להציב דרכים חדשות לבני הישיבות ואברכי הכוללים. וכל עמלם בתקופה האחרונה היאך להתחכם ולהמציא עוד ועוד רעיונות תעתועים מחודשים של גזירות או פיתויים, ובכך מקווים לזעזע ולערער כל יסודות עולם התורה, כאשר מכריזים בפומבי תכלית כוונותיהם, ומראים פנים כאילו אך טובתנו לנגד עיניהם, הן על כך אמרו חדל כל טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים. ובפרט לאחר כשכבר גילו בשנה האחרונה זדון ליבם בנסיונותיהם למשוך בני ישיבות למסגרות צבאיות ושולחים שליחים מאלה

שנפלו בידם לפעול להשפיע ולפתות, וגם כל דבר זה עשו בתחילה בגניבת דעת כאילו אין כוונתם כלל לפגוע בהיכלי התורה, ועתה רוצים להרחיב הפחים והמצודות אשר פורשים לרגלנו. ואמרו במדרש איכה (ד') "כד הוו חבריא נפקין לפרנסתהון, הוו קרו עליהון איכה תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות", ובוודאי שאין ליצור מסגרות ומסלולים שכל תכליתם לסלול דרכים לפרוש מהתורה ולשכנע את הלומדים להיות מניחים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, כאלו זה כל תכלית האדם.

ועל כן מחויבים אנו להביע בתוקף את דעת התורה הצרופה שקיבלנו מרבתינו גדולי הדורות האחרונים, ואשר מסר נפשו על כך גאון עוזנו מדברנא דאומתיה אשר לבו לב כל ישראל מרן רשכבה"ג בעל אבי עזרי שליט"א, שבכגון דא אין לעשות כל שינוי אפילו כל דהוא ממה שהיה, ולבל יעייזו גורמים מבחוץ להכתיב דרכו וצורתו של עולם התורה, שהרי מוחזקים הם שכל כוונתם לרעה באשר אינם מאמינים בכוחה של תורה המקיימת עם ישראל והבריאה כולה, וכל רצונם להמעית הלומדים ולעצור צמיחת אהלי התורה בדורנו ולטשטש הדעות ולהפנות לדרכים חדשות. ובידוע שמלכתחילה הבענו דעתנו שאיננו מסכימים להשתתף עמהם בדיונים ובמו"מ בכל עניני פשרות שכאלו, אלא אך ורק להסדיר המשך המצב הקיים ללא כל שינוי. על כן אין לזוז ולשנות כמלוא נימה ממה שהיה עד כה, ובל יפחידונו באיומים שמחויבים אנו לקבל הצעותיהם ומזימותיהם כדי להציל זה לעומת זה וכד', כי לא מפיהם אנו חיים כי אם מהבטחת הבורא ית"ש שלא תשתכח תורה מישראל, וכל כלי יוצר עליך לא יצלח. ומובטחים אנו שכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ, וכאשר נראה הדבר בחוש מדרכי קיומה של תורה וקיום לומדי תורה בכל הדורות.

וע"ז באעה"ח אדר א' התש"ס

משה שמואל שפירא מיכל יהודה ליפקוביץ שמואל אויערבאך זלמן רוטברג

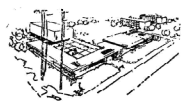
חיים פינחס שינברג

אברהם יעקב זלזניק

[illegible]

ישיבת באר - יעקב
RABBINICAL COLLEGE YESHIVAT BE'ER-YAAKOV

הרב מ. ש. שפיידא
ראש הישיבה
RABBI M. S. SHAPIRO
Dean

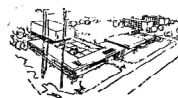
BETTER-YAAKOV ISRAEL
HAYESHIVA ST.

בס"ד, באר-יעקב,
רחוב הישיבה

האם יש לך שאלות?

אנא תגיד לי את המעורבות של הוועדה
בדבר הזה. האם היא תהיה
המחליטה? או שזה יהיה
הממשלה? או שזה יהיה
הממשלה?

ישיבת באר - יעקב
RABBINICAL COLLEGE YESHIVAT BE'ER-YAAKOV

ח"ב מ. ש. שפירא
ראש הישיבה
RABBI M. S. SHAPIRO
Dean

BE'ER-YAAKOV ISRAEL
HAYESHIVA ST.

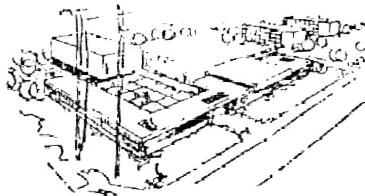
בס"ד. באר-יעקב.
דחוב הישיבה

ተገቢውን ጥያቄ ያቀረበው ማህበረሰብ

[illegible]

ישיבת באר - יעקב
RABBINICAL COLLEGE YESHIVAT BE'ER-YAAKOV

Joseph and Faye Tanenbaum
 Education center

הרב ח. ש. שפירא
 ראש הישיבה
RABBI M. S. SHAPIRO
 Dean

BE'ER-YAAKOV ISRAEL
 HAYESHIVA ST.

בט"ד, באר-יעקב.
 רחוב הישיבה ה' גסג ה' תשנ"ט.

כתיב זמן מאותן גלי שלג אל תכין כסוד דנין חלק דני
 השילוב, אנו קולט לאוסקים קד. "היכל יוניס", וט"ס יוני
 זכור דהסג בקום אלא לזאנע קולט אל די ווארט באר
 וזאנע חו, ט גאנץ תלמי אהליקל דז חס יסוד קולט
 יסוד חיל, אהליקל דז חס גאנץ חס יסוד
 אבד אהליקל דז חס יסוד אהליקל דז חס יסוד
 שדחיקל דז חס יסוד אהליקל דז חס יסוד
 דנין אל ווארט חס יסוד אהליקל דז חס יסוד
 אל נאך דאזי יקום אבד דז חס יסוד אהליקל דז חס יסוד
 דאזי דנין

באנע דאזי

ד.ל.ל.ל.

ועדה לגיבוש ההסדר הראוי בנושא גיוס בני ישיבות לצה"ל

החלטת יחיד

אסא בק

פתח דבר

1. "מחי חדרד הראויה בחקיקה ראשית כגון תיקון חוק שירות הבטחון (נוסח משולב) חתשמי"ו - 1986 - אשר מכוחה יחיה שר הבטחון מוסמך, במסגרת שיקול הדעת המינהלי המוקנה לו, לפטור יוצאי צבא משירות או לדחות את שירותם גם מן הטעם של "תורתו אומנתו", בעניין זה מתבקשת גם המלצתכם לניסוחה של הצעת חוק מתאימה."

2. "כמו כן מתבקשת חתיחתכם לכך שהפטור או הדחיה האמורים יוכלו לחול על בני הישיבות ללא הגבלה במספרם, הואיל וככלל אין כוונה למנוע מבני ישיבות להמשיך בלימודיהם, הכל בכפוף לחוק".

בנוסף, נתבקשנו לבחון ולהמליץ בפני שר הבטחון "על היבטים של הסוגיה, כגון פיתוח מסגרות ומסלולים לחלק מבני הציבור החרדי. בכלל זה תתכן חורדת גיל הפטור משירות צבאי, הכשרה צבאית מינימלית במסלולי שירות מתאימים, כגון פלוגות שדה והכשרות רלבנטיות לבני הציבור החרדי שיבחרו להשתלב במעגל העבודה - הכל תוך התחשבות, בין היתר, באפשרויות צה"ל וצרכיו". (סעיף 4 לכתב המינוי).

1.1

לחלן דברי הקדמה וחסבר להצעת חוקי, אותה אגיש עובר לדברי ההקדמה וההסבר:

"ועד הישיבות בארץ ישראל", פעל תחת ניהולו של אבי הרב משה דוד טננבוים ז"ל. משנת תשי"ד (1944) עד יום פטירתו בשנת תשנ"א (1991). לאחר מרי

רבינו זללה"ה בכינוס דגל התורה ביד אליהו - א' ניסן תש"ן

מרן רה"י הגר"ש אויערבאך שליט"א מכובד בסנדקאות לנכד רבינו זללה"ה בביתו בבאר יעקב

